

QARABAĞ AZƏRBAYCANDIR

İlham

"SƏS" qəzeti mənim
üçün ən əziz qəzetdir

SƏS

QOY ƏDALƏT ZƏFƏR ÇALSIN!

Qəzet 1991-ci il yanvarın 11-dən çıxır

№ 016 (6216) 28 yanvar 2020-ci il. Qiyməti 40 qəpik

"Əlinçə" Azərbaycan Xeyriyyə Cəmiyyətinin orqanı.

İlham Əliyev: Biz hamımız, bütün xalqımız Şuşanı dirçəldəcəyik!

Prezident İlham Əliyev Aydın Kərimovu Prezidentin Şuşa rayonunda xüsusi nümayəndəsi təyin olunması ilə əlaqədar videoformatda qəbul edib

Bax 2

"Azərbaycan işğala son qoymaqla regionda yeni reallıqlar, əməkdaşlıq imkanları yaradır"

Beynəlxalq Münasibətlərin Təhlili Mərkəzi (BMTM) və Türkiyənin Siyasət, İqtisadiyyat və Toplum Araşdırmaları Vəqfinin (SETA) birgə təşkilatçılığı ilə "Azərbaycan-Türkiyə münasibətlərinin gələcək AZƏRTAC xəbər verir ki, tədbirin moderatoru BMTM-in İdarə Heyətinin sədri Fərid Şəfiyev Azərbaycanın zəfər qazanmış bir ölkə olaraq, işğaldan azad edilmiş ərazilərinin bərpasına və müvafiq regional layihələrin icrasına başladığını bildirib...

Bax 4

ŞOK: Koronavirusu bir dəqiqədə öldürən spreylər hazırlandı!

Bax 12

Türk elm adamları bir dəqiqə ərzində koronavirusu öldürən bir spreylər hazırlayıblar. SİA xəbər verir ki, bu barədə "Daily Sabah" qəzeti məlumat dərc edib. Məlumatda qeyd olunur ki, Türkiyənin Bursa şəhərindəki "Uludağ Universiteti"nin Mikrobiologiya Bölümü əməkdaşları, koronavirusu bir dəqiqə içində...

Ermənistanda kukla rejimi formalaşır?

Paşinyanın son təyinatlarına diqqət cəkən erməni mətbuatı bütün bunları baş nazirin Ermənistanda dövlət idarəetmə sistemini gücləndirməyə deyil, sadəcə olaraq, öz hakimiyyətini gücləndirməyə hesablandığını yazır. SİA həmin mənbəyə ...

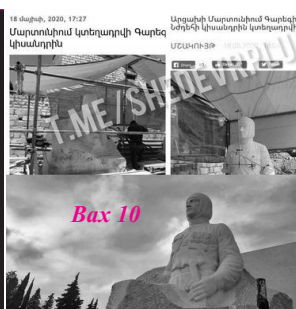
Vüqar Rəhimzadə:
Azərbaycan İKT
sahəsində daha böyük
uğurlara imza atacaq

Bax 6

Xocavənddən bizə baxan cəllad Njde: biz nə etməliyik?

Qəbul olunmuş üçtərəfli bəyannamadakı müddəalara və razılaşmalara baxmayaraq, Qarabağda - Rusiya sülhməramlılarının nəzarət etdikləri ərazilərimizdə erməni özbaşınalıqları davam edir.

Bax 10

Əli Kərimli mənturluğu: şəhid faktorunu siyasi alətə çevirən vicdansızlıq!

Bax 14

Min bir dərddin dərmanı - çay niyə zay olub?

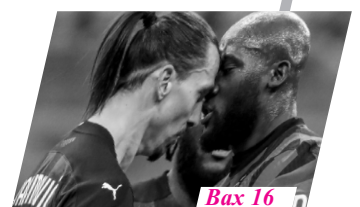
Bax 15

Ermənistan silahlı qüvvələrinin minaladığı ərazilər Dövlət Sərhəd Xidmətinin mühəndis-istehkam bölmələri tərəfindən təmizlənir

Bax 6

İbrahimoviçlə
Lukaku
kəllə-kəlləyə!

Bax 16

İlham Əliyev: Biz hamımız, bütün xalqımız Şuşanı dirçəldəcəyik!

Prezident İlham Əliyev Aydın Kərimovu Prezidentin Şuşa rayonunda xüsusi nümayəndəsi təyin olunması ilə əlaqədar videoformatda qəbul edib

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev yanvarın 27-də Aydın Kərimovu Prezidentin Şuşa rayonunda xüsusi nümayəndəsi təyin olunması ilə əlaqədar videoformatda qəbul edib. AZƏRTAC xəbər verir ki, dövlətimizin başçısı qəbulda çıxış edib.

Prezident İlham Əliyevin çıxışı

- Mən sizi Prezidentin Şuşa rayonunda xüsusi nümayəndəsi vəzifəsinə təyin edirəm. Sizə böyük etimad göstərilir. Əminəm ki, siz bu məsuliyyəti dərk edəcəksiniz və öz işinizlə qarşınızda duran vəzifə-

lərin icrasına çalışıb onları yerinə yetirəcəksiniz. Azad edilmiş ərazilərdə Prezidentin xüsusi nümayəndəsi institutu mənim təşəbbüsümə yanvarın 19-da yaradılmışdır. Birinci təyinat məhz Şuşa rayonuna olan təyinatdır. Bu da təbiidir. Şuşa Azərbaycan xalqının qəlbində xüsusi yerə malikdir. Şuşa Qarabağın tacıdır, Şuşa təkrarolunmaz şəhərdir. Şuşanın yerləşməsi, təbiəti, havası, iqlimi, tarixi abidələri, dini abidələrimiz, şəhərin memarlıq ansamblı bizim milli sərvətimizdir. Şuşanı biz qorumalıyıq, qoruyacağıq. Biz Şuşaya qayıtmışıq və bundan sonra Azərbaycan xalqı Şuşada əbədi yaşayacaqdır. Necə ki, bütün dövrlərdə Şuşa həmişə Azərbaycan şəhəri olmuşdur və ermənilərin saxtakarlıq cəhdlərinə baxmayaraq, bütün dünya Şuşanı məhz Azərbaycan şəhəri kimi tanıyıb və qəbul edib.

Şuşanın işğal altına düşməsi

“Şuşanın bərpası daim mənim nəzarətimdə olacaq və yaxın zamanlarda Şuşa öz tarixi simasını bərpa edəcək”

öz ləyaqətini itirmədi, erməniləşdirmə cəhdlərinə məruz qalsa da, Azərbaycan ruhunu qoruyub saxlaya bildi. Biz Şuşaya qayıtmışıq və noyabrın 8-də bu müjdəni Azərbaycan xalqına verərək demişdim ki, Şuşa, sən azadsan! Biz öz tariximizə qayıtmışıq. Əlbəttə ki, Şuşanı bərpa edəcəyik, Şuşanı dirçəldəcəyik və dirçəlmə prosesi artıq başlamışdır.

Ermənilərin bütün cəhdlərinə

Şuşa şəhərini salan bizim əcdadımız Pənahəli xan olmuşdur. Məhz onun fəaliyyəti, səyləri nəticəsində Şuşa şəhəri salınıb. Ondan əvvəl Pənahəli xan Bayat qalasını, Şahbulaq qalasını salmışdır. Təsədüfi deyil ki, bu şəhərə verilən birinci ad Pənahabad idi, öz adını vermişdir. Ondan sonra isə Şuşanın təmiz havasını, şüşə kimi havasını nəzərə alaraq bu şəhərə Şüşə, yəni, Şuşa adı verilmişdir.

həllədə bulaq olub, birində də su yoxdur. Yaxşı, əgər bu, sənəin şəhərindir, niyə sən bulaqları qurursan? Bütün tarixi abidələr yerlə-yeksan edilib. Əgər bu, sənəin şəhərindir, niyə sən bu abidələri dağıtmısan? Əgər sən Ermənistan olaraq bəyan edirdin ki, Şuşanı azad etdiniz, kimdən azad etdiniz? Dinc əhalidən azad etdiniz? Azərbaycanlılardan azad etdiniz? Yaxşı, əgər hesab edirdiniz ki, siz bunu azad etmisiniz, niyə binaları dağıdırınız? Əgər bu, erməni şəhəridir, nə üçün yerlə-yeksan edirsiniz? Orada tək bizim məscidlərimiz yox, bütün binalar dağıdılıb. Sovet vaxtında tikilmiş “Xruşovka”lar deyilən binalar, - hansı ki, Şuşanın memarlıq ansamblını kobudcasına pozur, - qalmışdı, orada da məskunlaşmışdılar. Mən Şuşada olarkən bu dağıntıları öz gözüm ilə görmüşəm. Elə bil ki, oradan vəhşi qəbilə keçib, vandallar Şuşanı bu günə salıblar. Sonra da deyirlər ki, Şuşa erməni şəhəridir. Bu, növbəti erməni yalanıdır, saxtakarlıqdır! Onların bütün tarixi saxtakarlıq və mifologiya üzərində qurulub. Onlar və onların müxtəlif ölkələrdəki havadarları onlar üçün saxta tarix yaradıblar və bu saxtakarlıq bu gün də davam edir. Baxın, görün erməni nümayəndələri və onların xaricdəki havadarları Şuşanın azad olunması ilə bağlı

Rəsmi xronika

Prezident İlham Əliyev Aydın Zöhrab oğlu Kərimovun Azərbaycan Respublikası Prezidentinin Şuşa rayonunda xüsusi nümayəndəsi təyin edilməsi barədə Sərəncam imzalayıb.

* * *

Prezident İlham Əliyev “Qeyri-hökumət təşkilatlarına elektron xidmətlərin göstərilməsinin təkmilləşdirilməsi ilə bağlı tədbirlər haqqında” Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2013-cü il 20 noyabr tarixli 26 nömrəli Fərmanında dəyişiklik edilməsi barədə Fərman imzalayıb.

nələr deyirlər? Guya Şuşa bizə elə-belə verilib, döyüşlər getməyib, ermənilər Şuşanı tərk ediblər. Ağ yalandır! Şuşa əməliyyatı Azərbaycan xalqının qəlbində əbədi yaşayacaq. Şuşa uğrunda gedən döyüşlərdə şəhid olmuş qəhrəman övladlarımızın əziz xatirəsi bizim qəlbimizdə əbədi yaşayacaq. Şuşanı azad edərkən Azərbaycan əsgər və zabiti qəhrəmanlıq, peşəkarlıq, fiziki güc, yüksək milli ruh göstərüb. O, Daşaltı istiqamətindən, digər istiqamətlərdən, sıldırım qayalardan qalxaraq, işğalçıları məhv edərək Şuşanı azad edib, demək olar ki, əliyalın, əlində süngü, bıçaq, yüngül silah topa, tanka qarşı vuruşub.

Ardı Səh. 3

“Hər kəs bilməlidir, torpaqları satan kimdir, torpaqları əsarətdən qurtaran kimdir”

böyük faciə idi. Hər bir şəhərin, hər bir kəndin, rayonun işğal altına düşməsi böyük faciə idi. Amma Şuşanın işğal altına düşməsi bizim üçün bəlkə də ən ağır itkimiz olmuşdur. Təkcə ona görə yox ki, Şuşanın strateji yerləşməsi imkan verirdi ki, bütün bölgəyə, - əgər orada işlər düzgün qurulsaydı, - nəzarət edək, imkan verirdi ki, Şuşanı müdafiə etmək üçün hətta az qüvvələrlə bütün lazımı tədbirləri görək. Şuşanın itirilməsi xalqımız üçün böyük sarsıntı yaratmışdır, mənəvi sarsıntı yaratmışdır və biz 28 il Şuşasız yaşamışıq. Ancaq Şuşa ermənilər tərəfindən dağıdılma da, əyilmədi, əsirlikdə olsa da,

baxmayaraq, onlar Şuşanı dünyaya erməni şəhəri kimi təqdim edə bilməmişlər. Baxmayaraq ki, 28 il ərzində buna çalışmışdılar, bir çox xarici qonaqları qanunsuz olaraq Şuşaya gətirmişdilər, Şuşa haqqında uydurmalar ortaya atmışdılar, Şuşanın adını dəyişdirmişdilər. Amma buna baxmayaraq, heç kim buna inanmırdı. Çünki Şuşaya gələn hər bir insanın fikri ondan ibarət idi və hər bir insan öz gözü ilə gördü ki, Şuşanın memarlıq ansamblı Azərbaycan memarlıq məktəbini təcəssüm etdirir. İndi qədim tarixi saxtalaşdırırlar, indi saxta kitablar yazdırırlar, simpoziumlar, tədbirlər keçirirlər. Amma bu, nisbətən yaxın tarixdir. Şuşanı quran,

Bu dərəcədə saxtakarlıq ola bilərmi?! Məlumdur ki, işğal dövrünə qədər Şuşa şəhərində daim azərbaycanlılar yaşamışlar. Burada erməni əhalisi demək olar ki, yox idi. Hətta 1920-ci illərdə bizim torpağımızda Dağlıq Qarabağ Muxtar Vilayəti yaradılanda Şuşanın əhalisinin əksəriyyəti azərbaycanlılar olmuşdur və işğal dövründə əhalinin 98 faizi azərbaycanlılar idi.

Şuşa bizim tarixi şəhərimizdir və biz bu şəhərə qayıtmışıq. Əgər ermənilər bu şəhəri öz şəhəri hesab edirdilərsə, nə üçün 28 il ərzində bir daşı daş üstə qoymayıblar? Nə üçün Şuşanın tarixi abidələrini qoruyub saxlaya bilməyiblər? Bütün bulaqlar quruyub. Hər bir mə-

“Azərbaycan işğala son qoymaqla regionda yeni reallıqlar, əməkdaşlıq imkanları yaratdı”

“Azərbaycan-Türkiyə münasibətlərinin gələcək 10 ili” adlı vebinar keçirilib

Beynəlxalq Münasibətlərin Təhlili Mərkəzi (BMTM) və Türkiyənin Siyasət, İqtisadiyyat və Toplum Araşdırmaları Vəqfinin (SETA) birgə təşkilatçılığı ilə “Azərbaycan-Türkiyə münasibətlərinin gələcək 10 ili” adlı vebinar keçirilib.

Vladimir Putin: “Bu gün hamıya qarşı müharibə mümkündür”

“Pandemiya global iqtisadiyyat və siyasətdə formalaşmağa başlayan struktur dəyişikliklərini sürətləndirib”. SİA rus mətbuatına istinadən xəbər verir ki, bu fikirləri Rusiya prezidenti Vladimir Putin “Davos Gündəmi” tədbirində çıxışı zamanı bildirib.

Dünyanın siyasət və iqtisadiyyatında artan ziddiyyətlərin risklərinə diqqət çəkən rusiyalı prezident beşəriyyət üçün ciddi bir çağırışa çevrilən koronavirus pandemiyasının struktur dəyişikliklərinə təkan verdiyini və hətta onu sürətləndirdiyini də bildirib: “Pandemiya dünyada yığılmış problem və balanssızlığı daha da artırır”-deyən rus prezident, ictimai fikirlərin qütbləşməsinə və dünyadakı daxili siyasi proseslərin kəskinləşməsinə də qeyd edib. Dünyadakı ziddiyyətlərin artıq sarmallaşmağa doğru getdiyini bildiren Putin, cəmiyyəti bölmək problemini, onu bir küncə sıxışdırma ümidini təhlükəli bir illüziya adlandırır.

Polşa mediası Azərbaycanın haqlı mövqeyindən yazdı

Polşanın “Gazeta Olsztyńska” qəzetində Polşa Azərbaycanlıları Şurasının üzvü Emin Hüseynovun müsahibəsi dərc olunub. SİA-nın xəbərinə görə, peşəkar idmançısı, hazırda Polşada yaşayan və “LKS Niedzwiedz Ketrzyn” boks klubunun rəhbəri, ixtisasca iqtisadçı menecer olan soydaşımız müsahibəsində Dağlıq Qarabağ münaqişəsinin tarixi, Azərbaycanın bu münaqişədə haqlı və ədalətli mövqeyi, Xocalı soyqırımı, dövlətimizin və xalqımızın əzəli torpaqlarımızı Ermənistanın işğalından qurtarmaq və ərazi bütövlüyümüzü bərpa etmək naminə 30 il mübarizə aparması, Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevin BMT baş ka-

tibi Antonio Quterreşi və dünya birliyini Ermənistan hərbi-siyasi rəhbərliyinin ölkəmizə qarşı hazırladığı hərbi təxribatlar barədə öncədən xəbərdar etməsi, Ermənistan silahlı qüvvələrinin Azərbaycana hücum etməsi, 44 günlük Vətən müharibəsi zamanı tarixi Qələbənin əldə edilməsi barədə ətraflı məlumat verib.

Müsahibədə Azərbaycan və Polşa arasında tarixi dostluq əlaqələrinə, qarşılıqlı münasibətlərə də diqqət cəlb edilib.

AZƏRTAC xəbər verir ki, tədbir moderatoru BMTM-in İdarə Heyətinin sədri Fərid Şəfiyev Azərbaycanın zəfər qazanmış bir ölkə olaraq, işğaldan azad edilmiş ərazilərinin bərpasına və müvafiq regional layihələrin icrasına başladığını bildirib. Fərid Şəfiyev bu zəfərin əldə olunmasında Türkiyənin müstəsna rolunu qeyd edərək deyib ki, Türkiyə ilə Azərbaycan 30 il ərzində davamlı olaraq hərbi təlimlər keçirib və qələbə təkcə pilotsuz uçuş aparatları hesabına qazanılmayıb: “Türkiyə-Azərbaycan birliyi heç bir ölkəyə qarşı yönəlmir, öz müstəqilliyimizin təminatına xidmət edir”. BMTM-in İdarə Heyətinin sədri onu da əlavə edib ki, iki ölkə həm də elmi sahədə birgə potensialı gücləndirməlidir. O, həmçinin İslam dünyası çərçivəsində iş birliyinin vacibliyini diqqətə çatdırıb.

Daha sonra çıxış edən Azərbaycan Prezidentinin köməkçisi, Prezident Administrasiyasının Xarici siyasət məsələləri şöbəsinin müdiri Hikmət Hacıyev bildirib ki, Türkiyə-Azərbaycan əlaqələrinin təməlinə xalqlarımızın qardaşlıq münasibətləri, ortaq mədəniyyətimiz dayanır. Azərbaycan-Türkiyə qardaşlıq əlaqələrinin əbədi olacağına söyləyən Hikmət Hacıyev deyib: “Əminəm ki, qarşından gələn onillik və yüzilliklərdə də əməkdaşlığımız davam edəcək və münasibətlərimiz daha da möhkəmlənəcək. Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevin də hər zaman qeyd etdiyi kimi, dünyada bir-birinə tarixi köklərlə, mədəni irsi ilə bağlı olan bir çox başqa dövlətlər də var, lakin onların arasındakı əlaqələr Azərbaycan-Türkiyə münasibətləri qədər nümunəvi deyil. Azərbaycan və Türkiyə prezidentləri tərəfindən həyata keçirilən siyasət qardaş ölkələrimiz arasındakı münasibətləri nümunəvi səviyyəyə çatdırıb”.

Prezidentin köməkçisi qeyd edib ki, qarşımızda dayanan əsas vəzifə xalqlarımızın iradəsindən irəli gələn bu əməkdaşlığın bütün sahələrdə inkişafını təmin etməkdən ibarətdir. 2018-ci ildə Bakının azad olumasının 100 illiyi münasibətilə hər iki ölkənin prezidentlərinin iştirakı ilə keçirilən hərbi paradın çox böyük rəmzi mənası var idi. Belə ki, 100 il əvvəl Qaf-

qaz İslam Ordusunun sıralarında türk əsgər və zabitləri qardaş Azərbaycana köməyə gəldilər və ölkəmizdə erməni daşnakları tərəfindən törədilən qırğınlara son qoyuldu, Bakı azad edildi. 100 il sonra keçirilən hərbi parad da qardaş ölkələrimizin müdafiə və təhlükəsizlik baxımından da sıx əməkdaşlığının təcəssümü idi.

Hikmət Hacıyev ötən ilin iyul ayında Tovuz döyüşləri və xalqımızın Vətən müharibəsi zamanı qardaş Türkiyənin Azərbaycana verdiyi siyasi-mənəvi dəstəkdən bəhs edərək deyib: “Xüsusilə xalqımızın Vətən müharibəsi müddətində qardaş Türkiyənin mənəvi, psixoloji, siyasi, diplomatik dəstəyi çox önəmli amillərdən idi. Həmçinin qardaş Türkiyə vətəndaşlarının xalqımıza verdiyi dəstək bizi daha da qürurlandırır”.

Prezidentin köməkçisi qeyd edib ki, bu gün beynəlxalq münasibətlərdə hər hansı sistemli yavaşma mövcud deyil, beynəlxalq hüququn aliliyi qorunmur. Azərbaycan öz şəxsi təcrübəsində də bunu görüb. Beynəlxalq sülhə və təhlükəsizliyə cavabdeh qurumların fəaliyyətləri səmərə vermir. Azərbaycan işğala son qoymaqla regionda yeni reallıqlar, əməkdaşlıq imkanları yaratdı. Bu xüsusda Azərbaycan və Türkiyənin üzərinə də yeni vəzifələr düşür.

Azərbaycan-Türkiyə əməkdaşlığının regionun və Avropanın enerji mənzərəsinin dəyişdirilməsindəki rolundan bəhs edən Hikmət Hacıyev deyib: “Hesab edirəm ki, Türkiyə regionumuzda davamlı sülhün əldə olunmasında da önəmli rolə malikdir. Bu xüsusda Prezident İlham Əliyevin təşəbbüskarı olduğu 3+3 formatını qeyd etmək istərdim. Bu, dövlətlər arasındakı əməkdaşlığı, integrasiyanı nəzərdə tutan ideyadır. Əgər Ermənistan Azərbaycana və qardaş Türkiyəyə qarşı ərazi iddialarından əl çəkərsə, onlar da bu prosesin tərkib hissəsi ola bilər”.

Vebinar da çıxış edən SETA-nın baş koordinatoru, Türkiyə Respublikası Prezident Administrasiyası, Təhlükəsizlik və Xarici Siyasət Şurasının üzvü Burhanəddin Duran təmsil etdiyi qurum tərəfindən Qarabağa aid kitabın hazırlanması üzərində iş getdiyini bildirib. O, iki ölkə arasında tarixi

və mədəni əlaqələrin gücündən danışıraq bu münasibətlərin Azərbaycanın əldə etdiyi zəfərlə yeni mərhələyə qədəm qoyduğunu vurğulayıb. Burhanəddin Duran qeyd edib ki, “qarayaxma” kampaniyasına baxmayaraq, Türkiyə Vətən müharibəsi zamanı daim Azərbaycanın arxasında olduğunu göstərib.

Sonra çıxış edən SETA-nın xarici siyasət direktoru, Ankara Sosial Elmlər Universitetinin müəllimi Muhiddin Ataman Türkiyənin təkcə müharibə zamanı deyil, ondan əvvəl və postkonflikt dövründə də Azərbaycanın yanında olduğunu diqqətə çatdırıb. O, bu dəstəyin bütün müsəlman ölkələri tərəfindən ifadə edilməsinin vacibliyini qeyd edib.

Qafqaz Beynəlxalq Münasibətlər və Strateji Araşdırmalar Mərkəzinin sədri Araz Aslanlı çıxışında iki ölkənin həyata keçirdiyi regional layihələrdən danışaraq qeyd edib ki, Trans-Xəzər əməkdaşlığı Azərbaycan-Türkiyə əlaqələrini daha da gücləndirəcək potensiala malikdir.

SETA Təhlükəsizlik Koordinatırlığının təmsilçisi, Uludağ Universitetinin müəllimi Fərhad Pirinççi qeyd edib ki, Türkiyə-Azərbaycan əlaqələrinin gələcəyi yalnız Qafqaz və ya Qarabağla bağlı olmamalıdır. Bu əlaqələr bütün geosiyasi reallıqlar nəzərə alınaraq daha geniş sahəni əhatə etməlidir.

BMTM-in şöbə müdiri Cavid Vəliyev regional üçtərəfli platformaların vacibliyindən danışıraq deyib ki, Azərbaycan və Türkiyənin iştirakı ilə həyata keçirilən layihələr bütün tərəflərin maraqlarına uyğundur və altı ölkənin əməkdaşlığı şəklində davam edə bilər.

Yaxın Şərq Texniki Universitetinin (OTDÜ) müəllimi Oqtay Tanrısevər Azərbaycanın işğaldan azad olunmuş ərazilərinə əhalinin qayıdışı məsələsinə toxunaraq bildirib ki, bu bölgədə həyatın qayıtması üçün Türkiyədən inşaat sektorunun təcrübəsindən də istifadə etmək mümkündür. Altı ölkənin regional əməkdaşlıq platformasının real olmasını göstərmək üçün çevik işlər görülməlidir. Vebinar sual-cavab sessiyası ilə davam edib.

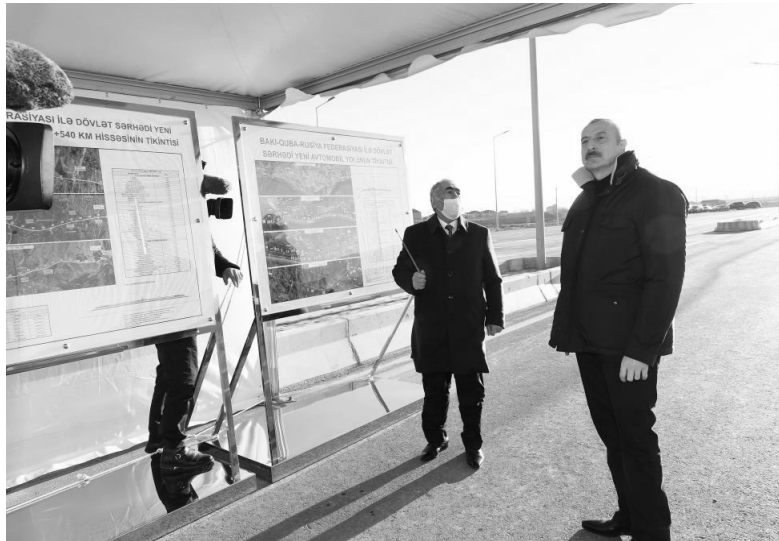
Müasir yol infrastrukturunu iqtisadi inkişaf üçün mühüm amildir

Prezident İlham Əliyev: “Bu gün Azərbaycan nəqliyyat sahəsində dünyada lider dövlətlərdən biridir”

Qələbə ili olan 2020-ci ili yola salaraq bu gün 2021-ci ilə daha böyük nailiyyətlər əldə etmək üçün ilk gündən yenə də xalq-iqtidar birliyi ilə qarşıda duran vəzifələrin inkişafına başlanılıb. Məhz milli birliyimiz və dövlətimizin başçısının bu birlikdən güc alan müstəqil siyasəti qlobal maliyyə-iqtisadi böhranın ölkəmizə təsirini aradan qaldırmağa, dayanıqlı sosial-iqtisadi inkişafı təmin etməyə imkan verir.

Ölkəmizin davamlı inkişafına, xalqımızın rifahının yüksəlişinə

bir tranzit imkanından söhbət gedə bilməz. Ona görə biz, ilk növbədə, ölkə daxilində infrastrukturunu tamamilə yenidən qurduq. Eyni zamanda, ölkəmiz üçün çox vacib olan və uzunmüddətli inkişaf strategiyamıza uyğun olan tranzit imkanları da yaratmışıq. Son 17 il ərzində 17 min kilometrden çox avtomobil yolu tikilib, həm magistral yollar, həm kənd yolları, həm də şəhərlərarası yollar. Bu proses bu gün də davam etdirilir. Eyni zamanda, azad edilmiş torpaqlarda da yol infrastrukturunun yaradılmasına bu il start verilmişdir. Biz bu işləri planlı şəkildə görəcəyik. Füzulidən Şuşa şəhərinə açılmış

bilirsiniz və şübhə etmirsiniz ki, Şuşanın bərpası daim mənim nəzarətimdə olacaq və yaxın zamanlarda Şuşa yenə də öz tarixi simasını bərpa edəcəkdir”, - deyə Prezident İlham Əliyev qeyd edib.

“Biz Şuşanı dünyanın ən gözəl şəhərlərindən birinə çevirəcəyik”

Prezident İlham Əliyev qeyd edib ki, Şuşanı dünyanın ən gözəl şəhərlərindən birinə çevirməliyik və çevirəcəyik: “Mən bu sözü vermişəm və bu sözümü də icra edəcəyəm. Necə ki, əvvəlki dövrlərdə demişdim biz heç vaxt Azərbaycan torpağında ikinci erməni dövlətinin yaranmasına imkan verməyəcəyik və vermədik. Demişdim ki, Azərbaycan bayrağı Şuşada qaldırılacaq və qaldırıldı. Demişdim ki, Şuşasız qələbəmiz yarımçıq olacaq və o vaxt müharibə dövründə bundan artığını deyə bilmirdim”. Prezident bildirib ki, çünki müharibənin aparılmasının məxfiliyi gözlənilməli idi: “Müharibənin ilk günlərindən biz bildirdik ki, hədəfimiz nədir və Şuşaya doğru uğurla irəliləyirdik. Əgər müharibənin gedişatına hər bir mütəxəssis nəzər salsa, görər ki, bizim strateji hədəfimiz nə idi. Biz Ermənistan tərəfindən qurulmuş istehkamları yararaq cənub istiqamətindən işğal edilmiş torpaqlara daxil olduq, onları azad etdik və müxtəlif istiqamətlər üzrə əks-hücum keçdik. Bunun nəticəsində Cəbrayıl, Füzuli, Hadrut, Xocavənd rayonlarının bir hissəsini, Murovdağ yüksəkliyini, Kəlbəcər rayonunun bir hissəsini, Zəngilan, Qubadlı, Laçın rayonlarının cənub hissəsini və Şuşa şəhərini azad etdik. Hədəfimiz Qarabağın tacı olan Şuşa idi və noyabrın 8-də Azərbaycan bayrağı Şuşada qaldırıldı. Ondan sonra düşmənin diz çökdü, təslim oldu, ağ bayraq qaldırdı. Biz Kəlbəcər, Laçın, Ağdam rayonlarını bir güllə atmadan geri götürdük. Bizim hədəfimiz Şuşa idi, zəfərimiz də Şuşa oldu. Şuşanın azad olunması günü Zəfər günü elan edildi”.

“Düşmənin Şuşada daşı daş üstə qoymayıb, bir bina tikməyib”

“Şuşa infrastruktur baxımından demək olar ki, tamamilə geridə qalmış bir şəhərdir”, - deyən Prezident İlham Əliyev bildirib ki, düşmənin orada bir daşı daş üstə qoymayıb, bir bina tikməyib: “Özləri üçün bir neçə villa tikdirib. Vil-

əlbəttə ki, ondan sonra bərpa işləri aparılacaqdır”.

“Qarşıya düzgün hədəflər qoyulmuşdur, kadr təminatı düzgün seçilmişdir və Prezident tərəfindən bu sahəyə daim diqqət göstərilir”

“Gələcək vəzifələrə gəldikdə, əlbəttə ki, bu müsbət dinamika saxlanmalıdır. Eyni zamanda, heç kimə sirr deyil ki, dünyada texnologiyalar çox sürətlə inkişaf edir və biz addımlarımızı bu inkişafa uyğun şəkildə atmalıyıq. Əlbəttə, Azərbaycanda texnologiyaların inkişafı sahəsində daha böyük addımlar atılmalıdır. Xüsusilə gəncləri bu işlərə biz daha geniş miq-

xidmət edən, sürətlə yeniləşən və müasirləşən avtomobil-yol təsərrüfatı da müstəqil dövlətçiliyimizin çox mühüm nailiyyətlərindəndir. Bu sahədə ulu öndər Heydər Əliyevin müəyyənləşdirdiyi strategiyayı son on yeddi ildə möhtərəm Prezidentimiz İlham Əliyev uğurla davam etdirərək, dövrün tələblərinə, zamanın çağırışlarına uyğun olaraq daha da zənginləşdirib.

Prezident İlham Əliyev yanvarın 26-da Rəşad Nəbiyevi nəqliyyat, rabitə və yüksək texnologiyalar naziri təyin olunması ilə əlaqədar videoformatda qəbul edərkən çıxış edərək bildirib ki, bu sahəyə daima böyük diqqət göstərilir ki, bu gün reallıqlar göz önündədir: “Rəhbərlik edəcəyiniz sahələrə mən daim böyük diqqət göstərmişəm, bu gün də göstərirəm. Son illərdə bu sahələr uğurla inkişaf edib. Mən Prezident vəzifəsinə seçiləndə həm nəqliyyatda, həm də rabitə sahəsində vəziyyət bizi qane etmirdi. O vaxt yüksək texnologiyalardan, ümumiyyətlə, söhbət getmirdi, yollar bərbad vəziyyətdə idi, dəmir yolları infrastrukturuna köhnəlmişdi, dəniz nəqliyyatı sahəsində hər hansı bir irəliləyiş yox idi, əksinə, bizim donanmamız böyük dərəcədə köhnəlmişdi. Bütövlükdə bu sahədə vəziyyət ürəkaçan deyildi. Görülmüş tədbirlər nəticəsində bu gün Azərbaycan nəqliyyat sahəsində dünyada lider dövlətlərdən biridir. Son 17 il ərzində 17 min kilometrden çox avtomobil yolu tikilib. Çünki yol olmayan yerdə inkişaf da olmur. Yol olmayan yerdə fermer öz məhsulunu bazara çatdırı bilmir. Dəmir yolları olmayan yerdə heç

yeni yol onu göstərir ki, biz bu işləri faktiki olaraq ən qısa müddət ərzində görə bilirik”.

“Yaxın zamanlarda Şuşa yenə də öz tarixi simasını bərpa edəcək”

“Bu müharibə bir daha Azərbaycan xalqının əyilməz ruhunu göstərdi və bir daha göstərdi ki, nəyi demişəmsə, onu da etmişəm. Təsədüfən demirdim ki, mən bilərəm nəyi, necə, nə vaxt etmək lazımdır. Azərbaycan xalqına kiçik də olsa, siqnal verirdim ki, hər şey yaxşı olacaq. İstədiyimizə nail olacağıq, sadəcə olaraq, hər şeyin vaxtı var. Müharibə dövründə, sadəcə olaraq, bir dəfə Şuşa haqqında demişdim, o da müxbir soruşdu ki, bəs Şuşa nə vaxt alınacaq? Əlbəttə ki, bunu biz deyə bilməzdik, dedim ki, Şuşasız bizim qələbəmiz yarımçıq olacaq”. Bunu Prezident İlham Əliyev yanvarın 27-də Aydın Kərimovu Prezidentin Şuşa rayonunda xüsusi nümayəndəsi təyin olunması ilə əlaqədar videoformatda qəbul edərkən deyib. Dövlət başçısı onu da öir daha bildirib ki, Şuşa yenə də əvvəlki simasına qayıdacaq: “Ancaq heç şübhə etmirdim ki, biz əziz, doğma Şuşamızı erməni əsirliyindən xilas edəcəyik, Azərbaycan bayrağını qaldıracağıq. O vaxt demişdim ki, Azərbaycan bayrağı Şuşada qaldırılacaq. Bu gün isə deyirəm ki, biz hamımız, bütün xalqımız Şuşanı dirçəldəcəyik”.

“Bir daha demək istəyirəm ki, sizin üzərinizə çox böyük məsuliyyət düşür. Əminəm ki, siz bu məsuliyyəti dərk edirsiniz və Şuşanın dirçəldilməsi işində öz fəal rolunuzu oynayacaqsınız. Yəqin onu da

lanın biri o xunta başçısına, biri isə deyilənə görə, Ermənistan rəhbərliyində təmsil olunan zəngin, rüşvətxor məmura məxsusdur. Bundan sonra gəlib deyirlər ki, Şuşa erməni şəhəridir, onun adını da dəyişdirməyə cəhd ediblər. Ona görə infrastruktur layihələrinin icrası, əlbəttə ki, birinci məsələdir. Bununla paralel olaraq şəhərsalma işləri düzgün aparılmalıdır. Siz bu təyinatla qədər Dövlət Şəhərsalma və Arxitektura Komitəsində işləmişiniz, təcrübəniz var və əminəm ki, bu işlərə rəhbərlik edəcəksiniz.

Tarixi, dini abidələrimizin bərpası ilə bağlı konkret proqram işlənir. Müvafiq göstərişlər verilib, Heydər Əliyev Fondu bu məsələyə fəal qoşulubdur, eyni zamanda, Mədəniyyət Nazirliyi, digər aidiyyəti qurumlar. Yaşayış fondu təftiş edilib. Yaşayış fondunun böyük hissəsi yarasız vəziyyətdədir. İşğal dövründə Şuşada təqribən maksimum 2-3 min adam yaşayırdı. Ermənilər nə qədər çalışsalar da, Şuşanı məskunlaşdırı bilməmişdilər. Halbuki xaricdən gətirilmiş erməniləri orada yerləşdirməklə hərbi cinayət törətmişlər. Bütün bu aksiyalar təbliğat xarakteri daşıyırdı. Orada yaşayanların böyük hissəsi hərbiçilər və onların köməkçiləri idi. Yaşayış fondunun təftişi mütləq daha müfəssəl aparılmalıdır, - birinci təftiş aparıldı, -

yasda cəlb etməliyik”, - deyən dövlət başçısı bildirib ki, biz elə bir şərait yaratmalıyıq ki, istedadlı gənclərimiz Azərbaycanda fəaliyyət göstərsinlər, öz biliklərini burada tam realizə edə bilsinlər və ölkə iqtisadiyyatına, ölkəmizin güclənməsinə xidmət etsinlər: “Ona görə yeni texnologiyaların Azərbaycanda tətbiqi prioritet məsələlərdən biridir. Burada, ilk növbədə, əlbəttə ki, dünyada artıq üzə çıxan ən müasir texnologiyaların Azərbaycanda tətbiqindən söhbət gedir. Bunu biz mütləq etməliyik. Ən müasir texnologiyalar Azərbaycanda bütün sahələrdə tətbiq edilməlidir. Eyni zamanda, istedadlı insanların fəaliyyəti daha düzgün təşkil edilməlidir ki, Azərbaycan texnologiyaların istehsalçısı kimi də öz rolunu oynasın və öz sözünü desin. Məsələn, nə üçün biz, ictimai xidmətlər sahəsində texnologiyaları icad edən və ixrac edən ölkəyə çevrilə bilməmişik? Çünki qarşıya düzgün hədəflər qoyulmuşdur, kadr təminatı düzgün seçilmişdir və Prezident tərəfindən bu sahəyə daim diqqət göstərilir. Ancaq bu diqqət bütün qurumlar tərəfindən göstərilməlidir. Çünki mənim tərəfimdən verilən tapşırıq bəzi hallarda müəyyən müddət ərzində icra edilir, ondan sonra icra edilmir, ya da ki, unudulur, yaxud da hansısa başqa xoşagəlməz hallar meydana çıxır. Ona görə dövlət qurumları, nazirliklər, dövlət şirkətləri mənim göstərişlərimi axıra qədər icra etməlidirlər və belə olan halda heç bir yerdə axsama olmayacaq”.

RƏFİQƏ KAMALQIZI

İqor Korotçenko: “Rəngli inqilablarnın bumeranğı ABŞ-a qayıtdı”

Bayden prezident vəzifəsinə başladı. Amerikanın bir hissəsi müsbət dəyişikliyi gözləyir. Ancaq digər hissəsi məğlubiyyəti qəbul etmədi. Etirazlar ölkənin bir hissəsində geniş yayılıb və davam edir. Son illərdə ABŞ dünyada fəal şəkildə rəngli inqilablar aparır. İndi bu bumeranq tarixi vətəninə qayıdır? Rusiyanın nüfuzlu hərbi eksperti, “Milli Müdafiə” jurnalının baş redaktoru İqor Korotçenko bu məsələləri “Pravda”ya müsahibəsində şərh edib. Müsahibəni təqdim edirik.

- İqor, ABŞ-ın 46-cı prezidentinin andiçmə mərasimi oldu. Tramp isə yeni bir partiya yaratdığını elan etdi. Ənənəvi olaraq Amerikanın 2 aparıcı partiyası var. Ümumiyyətlə qəbul edilmiş siyasi sistemin pozulmasından danışmaq olarmı? Bütün bu hadisələri necə qiymətləndirirsiniz?

- Düzü, heç bir güclü alternativ partiya inanmıram. Hər hansı bir yeni və ya köhnə partiyanın faktiki olaraq hakim partiyalar- Demokratik və Respublikaçı partiyalarla rəqabət etməsi ehtimalı çox azdır. Bununla birlikdə, Tramp həqiqətən, ona səs verən və onu izləməyə hazır olan 70 milyondan çox insanın əksəriyyətini birləşdirəcək bir ictimai-siyasi hərəkət yarada bilər. Bu, eks-prezidentin şəxsi seçki potensialıdır, amma Respublikaçılar Partiyası deyil.

Bəlkə də Tramp indi dövlətə xəyanət ittihamlarından çəkinərsə, ona səs verən insanlar, 4 il içəri-

sində siyasi bir möcüzə göstərməyə və Ağ Evə qayıtmağa imkan verən bir üstünlük yaradar. Buna inanmaq çətin olsa da.

ABŞ Sovet İttifaqının dağılması dövründə

Baydenə gəlincə, o, mənə Sovet İttifaqının siyasi xadimi Konstantin Ustinoviç Çernenkonu xatırladır- qısa müddət ərzində ölkənin sisteminə ən yüksək vəzifələrə yüksəldilmiş və sürətlə unudulan bir adam.

Demək olar ki, 80 yaşındakı Bayden, keçmişdə Çernenko-da olduğu kimi bu cür

fiziki formadadır, ya yuxuya gedir, ya unudur ya da sadəcə emosional olaraq tükənir və Amerika Birləşmiş Ştatları Prezidentinin vəzifələrini tam yerinə yetirməsi onun üçün olduqca çətindir- xüsusən də ABŞ-ın bu gün olduğu vəziyyətdə.

Açılış mərasiminin özü, əlbəttə ki, 3-cü dərəcə Latin Amerikası diktaturasının mühasirəyə aldığı bir qaladadır bir hərəkətə bənzəyirdi. Silahlı olan insanlar, kütləvi kordonlar, çeklər, döyüşə hazır bir şəkildə terror hücumlarını gözləmək mühiti - Prezident Baydenin andiçmə mərasimini müşayiət edən budur.

Allah bu 4 ili tam işləməsinə nəsb etsin. Axı ABŞ-ın 46-cı prezidentinin yaşı və fiziki vəziyyəti elədir ki, hər an ölümcül bir hadisə baş verə bilər və daha sonra hind əsilli, olduqca eksentrik bir qadın olan hazırkı vitse-prezident Harris dövlət başçısı vəzifəsinə getirilə bilər.

Bütün sistemin köhnəlməsi

Bir sözlə, bugünkü Amerika gerçəkliyi sistemin sonunun həqiqətən havada olduğu hissini doğurur. 1980-ci illərin 2-ci yarısında təxminən eyni hissləri yaşadım - qarşıdakı SSRİ üçün dəhşətli və qaçılmaz bir şey gözləyirdim. Mənə elə gəlir ki, Amerika Birləşmiş Ştatları bu gün belə bir vəziyyətdədir.

Biz heyətləndirici şeyləri müşahidə etdik- ABŞ-ın siyasi sistemi necə dəyişdirildi, ağırları diz çöküb qaradərili ayaqqabısını öpməyə məcbur edən nə kimi poqromlar var idi.

Trampın Vaşinqtondakı son günlərini də xatırlayıq - Kapitoliyə basqın, ən yüksək qanunverici orqanların ələ keçirilməsi, ölümle nəticələnən hallar da daxil olmaqla Konqres daxilində polislə toqquşmalar. Əlbəttə ki, COVID-lə mübarizə adı altında ən yüksək bioloji qoruma kostumları olan insanların Ağ Evdə Trampdan sonra qalan hər şeyin təqribən 300 min dollar dəyərində olan dezinfeksiyasının nümayişi.

Bir sözlə, baş verən hadisələr, Birləşmiş Ştatların hələ böhrandan keçmədiyini və hər an daha böyük problemlərin ölkənin üzərinə düşə biləcəyini fərz edir.

- Bəli, “melodiyani sifariş edənlərin” yüksək intellektual bir təşkilat olmasına işarə etməyə çox əsəbi və emosional hərəkətlər var idi.

- Əlbətdə ki, insan amili var. ABŞ-ın bugünkü siyasi elitəsi-sonrakı Brejnev Siyasi Bürosu- onsuz da marazmatik pozğunluqların astanasında olan yaşlı insanlardır. Prezidentin özü də son illərdə Brejnev kimi onu daimi müşayiət edən növbətçi reanimatoloq komandasının tələb olunduğu bir vəziyyətdədir.

Çernenko, xatırladığım qədər, Movzoleyin kürsüsündə sadəcə soyuqladı və öldü. Göründüyü kimi, Baydenin səhhəti elədir ki, Amerika gizli xidməti ona qayğı göstərməlidir. Rusiyanı nəzərə almasanız, hələ də Yer üzündə ən güclü nüvə dövlətidir.

Bu vəziyyətdə bu cür tarixi paralelləri görəndə içimdə dərin bir heyret hissi oyanır. Çox güman ki, ABŞ yenidənqurma önündədir. Sovet İttifaqı üçün bu proses SSRİ-nin dağılması ilə sona çatdı. Bu və ya digər səbəbdən həmin Harris Baydenin yerinə gələ bilər. Bəlkə də o amerikalı Qorbaçova çevriləcək. Artıq orada çox şey dəyişir və transgendlər, LGBT, BLM məsələləri yeni Amerika rəhbərliyinə dəvət olunub. Onların peşəkar keyfiyyətləri son dərəcə aşağıdır.

- İqor, dediniz ki, ABŞ indi SSRİ-nin dağılması kimi başa çatma biləcək yenidənqurma ilə üzləşir. Üstəlik, yeni prezident komandasının üzvlərinin peşə-

Karlılığı çox aşağıdır...

- Bəli, bütün bunlar ABŞ-ı gözləyir. Ağ Evin yeni komandasının peşəkarlığı səviyyəsi son dərəcə aşağıdır. Bu səbəbdən Amerikani necə idarə edəcəkləri və xarici dünya ilə necə əlaqələr quracaqları da bəlli deyil. Bu, əlbəttə ki, çox böyük bir çətinlik yaradır.

Sızıntılarda səslənən yeganə müsbət signal, Baydenin andiçmə mərasimindən 2 həftə sonra bitən Strateji Nüvə Silahlarının məhdudlaşdırılmasına dair START III Müqaviləsinin yeniləməyə hazır olmasıdır.

Bunu etmək üçün çox dar bir fürsət pəncərəsi var. Bu olarsa, çox yaxşı bir işarə olacaqdır. Biz də ABŞ ilə nüvə və raket silahları yarışına qarışmaq ehtiyacından qurtulacağıq. Bu olmazsa, dünya daha da gözlənilməz və təhlükəli hala gələcək.

- Sizcə, ABŞ-ın özündə vəziyyət necədir? Koronavirus pandemiyası, sərhədlərin bağlanması, hava səyahətinin məhdudlaşdırılması ilə əlaqədar amerikalıların evdə dövlət çevrilişi etməsi lazım olduğu bir zarafat var idi. Bu və ya oxşar bir şey mümkündürmü?

- Bu, ABŞ-a uçan bumeranqdır. Həm də dünyada, ilk növbədə keçmiş Sovet məkanında, Orta Şərqdə və Cənub-Şərqi Asiyada hakimiyyəti dəyişdirmək üçün rəngli inqilablar etdilər. İndi bu bumeranq geri qayıtdı. Əslində, Amerika cəmiyyəti düşündüyümüz qədər firavan deyil. Fərqli xalqlardan, mühacirlərdən meydana gəlmiş yeni bir siyasi təbəqəni vəhşicəsinə eridən qazana çevrilir.

- Sovet hakimiyyəti dövründə dediyimiz kimi “yeni insanlar cəmiyyəti”.

- Bəli. Orada “vahid xalq” məsələsi alınmadı.

- Amma onlar hamısı amerikalılardır...

- Hamısı amerikalılardır, lakin yaratmağa və irəliləməyə hazır olan vahid xalq olmadılar. Xaos, tənəzzül, irqi qarşıdurmalar görürük. Bu gün orada qara irqçilik geniş yayılıb, ABŞ-ın ağ əhalisinə qarşı rəngli irqçilik. Bu dərin bir parçalanmadır.

Amerika bu gün, məsələn Ukrayna kimi parçalanmışdır. Aydın ki, orada Tramp üçün, möhkəm mühafizəkar dəyərlər üçün, Amerikani yenidən böyük etmək üçün, ənənəvi bir ailə üçün, sərbəst ola-

raq odlu silahlara sahib olmaq üçün ən azı 70 milyon insan var. Əlbəttə ki, əsas Amerika dəyərləri, Baydenin Amerikaya gətirdiyi insanlara, fikirlərə və ideologiyaya ziddir. Buna görə ABŞ-ın taleyinin nə qədər proqnozlaşdırıla biləcəyi ilə bağlı çox narahatlığım var. Qızdırmalar və titrəmələr var, bunun necə bitəcəyi bilinmir.

Ən əsası, nüvə silahları üzərindəki mərkəzləşdirilmiş nəzarət sistemi- Baydenin əlində olacaq nüvə çəmodanıdır. Allah qorusun ki, o nüvə çamadanının düyməsini, məsələn prezidentin su dolabının qapısının dəstəyi ilə qarışdırmasın. Burada bəzi başqa nəzarət sistemlərinə ehtiyac var. Birinin belə yuxarı bir yaşda olan Baydenin ölümcül səhvlər etməməsi üçün onu idarə edəcəyinə inanacağıq. Heç olmasa mühafizəçisi-nin.

- Xarici siyasətdə edilə biləcək bütün səhvləri, Bayden çoxdan- bu istiqamətdən məsul olduğu zaman etmişdi. İraq, Əfqanıstan, Liviya, Suriya və sair - “tumurcuqlarımız hər yerdə yetişdi.” Buna görə də adi üslubunda hərəkət etməyə başlayacağını düşünmək üçün bütün əsaslar var. Koronavirus da daxil olmaqla, ABŞ-da mövcud olan çox çətin bir vəziyyətlə əlaqəli, həmçinin də yaşı və sağlamlığı nəzərə alındıqda, dünyada demokratiya tətbiq edilməsinə qətiyyətlə uyğun olmaya bilər. Necə düşünürsünüz? Bizim üçün daha yaxşı ola bilərmiz?

- Belə düşünürəm. Rusiyanın birbaşa düşmənləri yeni rəhbərliyə qoşulmağa dəvət edildi. Viktoriya Nuland, Rusiyaya dərin bir nifrət hissi bəsləyir. ABŞ-ın Moskvadakı keçmiş səfiri Makfol qayıdır, Kerri geri döndür.

Bunlar kifayət qədər güclü və təhlükəli oyunçulardır. Rusiyanın güclü və zəif tərəflərini bilir. Makfol Rusiyadakı qeyri-sistem müxalifət liderlərinin hamısını tanıyır. Hər halda Amerika rəhbərliyinin global hədəfləri eyni olaraq qalır - ölkəmizin inkişafını dayandırmaq və geri çəkdirmək.

Biz ABŞ-ın potensial hərbi düşməniyə və əlbəttə ki, Amerikanın Rusiyaya qarşı açıq hərbi qarşıdurmasında heç bir şey işıq saçmır, çünki nüvə silahları nisbətli tarazlaşdırır. Buna görə də əsas güc Rusiyanı daxildən sarıتماق üçün iqtisadi metodlara qoyulacaqdır.

Bu, “Şimal Axını- 2”-yə vurulan zərbə, Amerikanın düşmənlərinə qarşı sanksiyalar haqqında bədnam qanunun istifadəsi, Rusiya dövlət borcuna qarşı iqtisadi sanksiyaların tətbiqi- əslində, xarici investorların Rusiya qiymətli kağızlarına investisiya qoyuluşlarının qadağan edilməsi və digər bütün mümkün tədbirlər ola bilər.

Tərcümə: Elçin Bayramlı

Cavad Zərifdən erməni həmkarına sille kimi cavab

İran xarici işlər naziri Cavad Zərif ermənistanlı həmkarı Ara Ayvazyanla görüşüb. “İki sahil” xəbər verir ki, Ara Ayvazyan Cavad Zərifin Azərbaycan prezidentini və xalqını Qarabağın işğaldan azad olunması ilə bağlı təbrik etməsindən narazılığını üstüörtülü formada bildirib.

Belə ki, erməni nazir “Qarabağdakı son müharibənin nəticələri regionda sülh üçün əsas ola bilməz. Regionda təhlükəsizliyi və sabilliyi yalnız qalib ya məğlubun olmadığı sülh təmin edə bilər”- deyib.

Buna cavab olaraq, Cavad Zərif erməni diplomata ölkələrin ərazi bütövlüyü prinsipi barədə danışib: “İran bütün ölkələrin ərazi bütövlüyünə böyük önəm verir”.

Milli Şura yenə canfəşanlıq

Bölgədə yeni dövr başlayır - sabitlik və quruculuq dövrü. 2021-ci il yanvarın 11-də Moskvada Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev, Ermənistanın baş naziri Nikol Paşinyan və Rusiya Prezidenti Vladimir Putinin şəxsində dövlət başçılarının imzaladığı üçtərəfli bəyanat regionda sabitliyin təmin olunması və geniş quruculuq işlərinə başlanılması baxımından növbəti uğurlu addım oldu. Bu bəyanat bütövlükdə regionda iqtisadi, ticari, nəqliyyat və humanitar əlaqələrin bərpasına xidmət edir. Bundan sonra tarixi əhəmiyyət daşıyan bu məsələlərin həlli ilə məşğul olmaq üçün hər üç ölkənin Baş nazirlərinin müavinləri səviyyəsində birgə İşçi Qrupu yaradılacaq. Həmin İşçi Qrupuna 2021-ci ilin martın 1-nə kimi konkret mexanizm və vaxt çərçivəsi müəyyən etməklə regionda kommunikasiyaların açılması, iqtisadi və ticarət əlaqələrinin bərpa olunması tapşırılacaq. Bu, həm region dövlətlərinin, o cümlədən Türkiyə, İran, Rusiya, Gürcüstan, Ermənistan və Azərbaycanın, həm də digər dövlətlərin mənafeyinə uyğundur.

**Qafar ƏLİYEV,
YAP Siyasi Şurasının üzvü**

Artıq Azərbaycanın və dünyanın bir çox siyasətçiləri bu üçtərəfli bəyanatı Azərbaycanın strateji maraqlarına uyğun gələn, bizi strateji hədəflərimizə daha da yaxınlaşdıran və regionda sabitliyin və təhlükəsizliyin davamlı olması istiqamətində əhəmiyyət daşıyan bir sənəd kimi dəyərləndiriblər. Qəhrəman Ali Baş Komandan İlham Əliyevin rəhbərliyi altında Müzəffər Azərbaycan Ordusu tarixi zəfərə imza atmaqla təkə işğal altındakı torpaqlarımızı azad etmədi, eyni zamanda, regionu get-gedə güclənməkdə olan erməni terroru və faşizmi təhlükəsindən xilas etdi. Nəticədə, 30 ildən sonra bölgəmizdə sülh və əmin-amanlıq mühitinin formalaşması üçün olduqca əlverişli şərait formalaşdı. Deməli, Azərbaycan Respublikasının işğalçı Ermənistan üzərində həm hərbi, həm siyasi, həm də informasiya cəbhələrində qazandığı tarixi qələbələr öz əhəmiyyəti baxımından region səviyyəsini aşaraq global məzmun kəsb etməkdədir.

Hazırda Azərbaycanın döyüş meydanında qazandığı qələbə diplomatik meydanında davam etdirilir. Ermənistan dövləti və xalqı artıq məğlub olduğunu anlayır və yavaş-yavaş Dağlıq Qarabağın Azərbaycana məxsus olması fikri barədə beynəlxalq ictimaiyyətin formalaşmış mövqeyi ilə hesablaşmağa məcbur olur. Yalnız dünyanın bəzi ölkələrində erməni lobbisinin təsiri altında olan siyasi dairələr, Ermənistanda bəzi revansist qüvvələr və bir də Azərbaycanda adını milli qoymuş, əslində isə antimillil qüvvə kimi fəaliyyət göstərən "Milli Şura" təmsilçiləri öz məkrli məqsədlərini (pul, var-dövlət və hakimiyyətə gəlmək planları və s.) perdeləyərək ağzına gələn danışmaqla vəziyyəti qarışdırmağa, ictimaiyyəti çaşdırmağa cəhd edirlər.

Artıq Qarabağ bölgəsində dinc quruculuq və yeni inkişaf dövrü

başlayıb. Azərbaycan ilk növbədə, erməni millətçiləri tərəfindən işğal edilmiş bütün torpaqlarda yerlə-yeksan edilmiş binaları, tarixi abidələri, məscidləri, qəbirləri, məzarlıqları və digər dağıntıya məruz qalmış obyektlərin hamısını bərpa etmək üçün dinc şərait və imkan qazanıb. Digər tərəfdən 30 il blokada vəziyyətində qalan Naxçıvanla birbaşa avtomobil və dəmiryolu əlaqəsi yaranır ki, bu da Muxtar Respublikanın inkişafı, gediş-gəliş və yükdaşımaları ilə bağlı problemlərin aradan qalxması deməkdir. Azərbaycanla Naxçıvan arasında nəqliyyat dəhlizinin işə düşməsi həm də Türkiyə ilə Naxçıvan vasitəsilə quru əlaqələrimizin yaranması deməkdir. Bu xəttin işə düşməsi nəticəsində Türkiyənin Azərbaycan üzərindən türk dünyasına asan çıxışı təmin ediləcək. Bununla da Rusiya ilə Türkiyə, eynilərdə İran-Türkiyə-Rusiya arasında iqtisadi əlaqələr güclənəcək və Azərbaycan orta q körpü rolunu oynayacaq.

Digər bir tərəfdən isə, Azərbaycan İpək yolu marşrutu üzrə ikinci alternativ dəhliz qazanır. Əgər bu dəhliz açılsa, ölkəmiz Gürcüstandan əlavə, ikinci, lakin daha qısa yolla yükləri beynəlxalq bazarlara daşımaq imkanı qazanaçaq.

Bununla belə, Azərbaycanın terror və faşizmi dövlət siyasəti səviyyəsinə qaldırmış işğalçı Ermənistan üzərində qazandığı tarixi zəfər bəzi Qərb dövlətlərində, o cümlədən Fransa, Hollandiya və başqalarında müəmmali narahatlıq doğurmuş və onların bir sıra nüfuzlu kütləvi informasiya vasitələrində Azərbaycan əleyhinə qərəzli yazılar, tənqidi məqalələr, süjetlər, şərhlər və s. gətirmişdir. Belə KİV təmsilçiləri müharibənin getdiyi qızğın vaxtlarda, hətta Azərbaycana gələrək Prezident İlham Əliyevə ünvanladığı tənqibətçi sual-

larla da öz ermənipərəst mövqelərini açıq şəkildə büruzə vermişdilər. Belə "Qərb jurnalistləri"nin bir çox hallarda verdiyi tənqibətçi və qərəzli suallara dərin zəka, intellekt, analitik düşüncə qabiliyyəti və zəngin təcrübə sahibi olan Azərbaycan Prezidenti cənab İlham Əliyev tərəfindən verilmiş sərrast cavablar qarşı tərəfi çıxılmaz vəziyyətə salmışdı.

Göründüyü kimi, bəzi Qərb təmsilçiləri Azərbaycanın legitim hərbi uğurlarını və buna adekvat olaraq regionda Azərbaycan, Türkiyə və Rusiya tərəfindən həyata keçirilən uğurlu sülh prosesinin regiona sabitlik, sülh və təhlükəsizlik mühiti gətirdiyini təqdir etmək əvəzinə, terrorçu və işğalçı ölkə olan Ermənistanı müdafiə edir və Azərbaycana qarşı isə geosiyasi təzyiq alətinə çevirdikləri "demokratiya", "korrupsiya", "insan hüquqları" və s. kimi terminləri ortaya atıb dünya ictimaiyyətini əsl məqsəddən yayındırırlar. Belə ermənipərəst, islamofob və anti-Azərbaycan qüvvələrin əsl məqsədi təbii ki, aydındır. Aydın olmayan isə "Milli Şura" təmsilçilərinin müharibə dövründə və ondan sonra göstərdiyi fəaliyyətdir.

2018-ci ilin aprelindən başlamış yeni siyasi konfigurasiya, çoxpartiyalı sistem əsasında yeni Milli Məclisin formalaşması, dialoq mühitinin bərqərar olması ilə ölkəmizin ictimai-siyasi həyatında yeni dövr başlanmışdır. 2019-cu ilin noyabrın 29-da Azərbaycan Respublikasının Prezidentinin Administrasiyasında yenidən yaranmış Siyasi Partiyalar və Qanunvericilik Hakimiyyəti ilə əlaqələr şöbəsinin təşkilatçılığı ilə Azərbaycanda fəaliyyət göstərən 50 siyasi partiya yeni siyasi dialoq prosesinə qoşularaq aparılan siyasi və iqtisadi islahatlara dəstək və həmrəylik nümayiş etdirdi. Bu məqsədlə bütün həmin siyasi partiya rəhbərlərinin bəya-

natı yayılıb, mövqeləri ortaya qoyulub. 44 günlük müharibənin ilk günündən həmin siyasi partiyalar tərəfindən birgə bəyanat verilməklə dövlətimizin apardığı siyasəti və ordumuzun haqlı və ədalətli müharibəsində əllərindən gələn hər bir köməyi əsirgəməyəcəklərini bəyan etdilər. Daha sonra 2020-ci il oktyabrın 3-də Prezident Administrasiyasında "Milli həmrəylik - siyasi dialoqun nəticəsi" adlı videokonfrans formatında görüş keçirildi. Ölkənin əksəriyyət təşkil edən siyasi partiyalarının rəhbərləri bir araya gəlməklə, Azərbaycanda yaranmış milli və siyasi həmrəyliyi bir daha möhkəmləndirdilər. Onlar Ali Baş Komandan İlham Əliyevin rəhbərliyi altında aparılan Vətən Müharibəsində xalqımız və ordumuzla birlikdə yumruq kimi birləşəcəklərini və çiyin-çiyinə vuruşacaqlarını bəyan etdilər. Lakin özündən razı və müştəbəh olan radikal müxalifəti təmsil edən AXCP, Müsavat partiyalarının üzvləri və "Milli Şura" təmsilçiləri bu dəfə də Prezidentin və xalqımızın çağırışına qoşulmadılar.

1992-1993-cü illərdə Birinci Qarabağ müharibəsi zamanı da AXCP-Müsavat fəalları o vaxtki hakimiyyətə təsir etmək gücünə malik olsalar da, Vətən darda olanda siyasi ambisiyaları bir kənara qoyub hakimiyyətin ən yuxarı eşalonnunda əyləmiş insanlarla orta q dil taparaq və onlara təsir edərək torpaqlarımızın müdafiəsini təşkil etməli olduqları halda, buna gəlmədilər və milli cəbhə, Milli Birlik hökuməti yaratmadılar. Daha sonra AXCP-Müsavat cütlüyü 1992-ci ilin may-iyun aylarında hakimiyyətə gələrək bütün ali orqanları, müdafiə, daxili işlər, xarici işlər, milli təhlükəsizlik və başqa əhəmiyyətli nazirlikləri ələ keçirib mühüm postlar tutsalar da, ölkədə milli həmrəylik, milli birlik yaratmadılar. Bununla da Azərbaycan torpaqlarının işğalının qarşısını ala bilmədilər. Həmin vaxt ümummilli lider Heydər Əliyevin rəhbərliyi ilə yenidən yaranan və qeydiyyata keçən Yeni Azərbaycan Partiyası öz nizamnaməsində milli həmrəyliyi və konstruktiv əməkdaşlığı əsas prinsip elan etsə də, bu barədə AXCP-Müsavat iqtidarına dəfələrlə çağı-

riş olsa da onlar bu çağırışlara, hakimiyyətdən gəlmələrinə az qalan vaxta qədər məhəl qoymadılar. Yalnız Kəlbəcər işğal olunduqdan və Gəncə hadisələri baş verdikdən sonra AXCP-Müsavat iqtidarı bu zərurəti - Milli Birliyin və Həmrəyliyin zəruriliyini dərk edərək o vaxt Naxçıvan Muxtar Respublikası Ali Məclisinin sədri vəzifəsində işləyən Heydər Əliyevi Azərbaycan rəhbərliyinə dəvət etdi.

AXCP-nin "Milli Şura"da təmsil olunan nümayəndələri II Qarabağ müharibəsində də Azərbaycan Prezidentinin və digər siyasi partiyaların xalqa ünvanlanan həmrəylik çağırışlarına qoşulmadılar, özəri deməyə "bəyanat verməklə kifayətləndilər ki, iqtidarın gözü arxada qalsın". İndi isə döyüş qurtarandan və hər şey həll olunub müharibə zəfərlə başa çatandan sonra xalqımızın şanlı qələbəsinin tarixi əhəmiyyətinin üzərinə kölgə salmağa çalışır, nəticələri təftiş edir və bu hərəkətləri ilə anti-Azərbaycan qüvvələrlə bir mövqedə dayanırlar.

Cəmi 44 gün davam edən müharibə Azərbaycan Prezidentinin rəhbərliyi altında qələbə ilə nəticələndi. Prezident İlham Əliyevin bəyan etdiyi "Qarabağ Azərbaycandır!" şüarı xalqımızın müqəddəs torpaqlarımız uğrunda savaşının ideya əsası, qələbəyə səsləyən lider çağırışı oldu. Bütün xalq bu çağırışa səs verdi, birləşdi, qələbəmizin əsasına çevrilən milli birliyi-mizi və həmrəyliyi formalaşdırdı. Fəqət, "Milli Şura" təmsilçiləri bu tarixi prosesdən kənarda qaldı. İndi böyük Qələbə əldə edildikdən və xalqımız bu Qələbənin şirinliyini yaşadığı bir vaxtda onlar yenə də əks-təbliğat cəbhəsi açaraq fəaliyyətə başlayıblar. Bəs əldə edilən uğurlu nəticələr, 44 günlük müharibə və imzalanmış səzişlə bağlı məntiqsiz fikirlər söyləyən, uğurlarımıza kölgə salmağa cəhd edən "Milli Şura" təmsilçilərinin əsl məqsədi nədir, onlar nədən və niyə narazıdır?

Aydındır ki, bu qruplaşmanın əsl məqsədi yenidən hakimiyyətə gəlməkdir. Əldə edilən bu möhtəşəm Qələbə ilə onların hakimiyyətə gəlmək arzuları yenə xülyaya çevrildi. Radikal müxalifət bu iqtidarın dövründə, son 27 ildə bir qarış belə torpağın alınmadığını və bundan sonra da alınmayacağını əminliklə deyirdi. Bəs, nə oldu? İndi buna nə sözünüz var?

İndi də başlayıblar "Rusiya qoşunları niyə gəldi", "Azərbaycan Ordusunun Xankəndinə girməsinə cəmi 3-4 gün qalırdı, niyə 8 noyabr üçtərəfli bəyanatı imzalandı", "niyə 11 yanvar 2021-ci ildə Moskvada üçtərəfli bəyanat imzalandı" və s. kimi sərsəm fikirlər səsləndirməyə. Ermənistanda ordunun məğlub olmasına görə müxalifət Nikol Paşinyanı günahlandırır, onu istefaya çağırırlar. Bizdə isə Ordunun qalib

edib aranı qatır

gəldiyini, Qələbə çaldığını radikal müxalifət qəbul edir, lakin Ordunun Ali Baş Komandanının adını dilə gətirmək istəmir və onu günahlandırmaq üçün əlavə arqumentlər, şərh, böhtanlar söyləyir. Bununla da bir daha "Milli Şura" təmsilçiləri xalqın, dövlətin və dövlətçiliyin, milli maraqlarının əleyhinə getmiş olurlar.

YAP funksionerlərinin və bir çox millət vəkllərinin söylədiyi AXCP və "Milli Şura" adlanan qurumun "Azerbaycanda "beşinci kolon" funksiyasını icra etdiyi hamıya belli olan həqiqətdir" - fikri artıq təsdiq olunur. Baş nazirin müavini, YAP Sədrinin müavini - icra katibi Əli Əhmədov özünün rəsmi facebook sahifəsində yayımladığı "Beşinci kolon"un təxribat niyyətləri" serlovhəli məqaləsində yazır: "Beşinci kolon" Azerbaycanda yeni hadisə deyil. Müəyyən sükunətdən və konspirasiyadan sonra üzə çıxmaq, açıq fəaliyyətə keçmək tapşırıqları aldığı sezilməkdədir. İllər boyu formal da olsa, istifadə etdikləri siyasi müxalifət imicinə görə nür daha ehtiyac duymurlar. "Beşinci kolon"un siyasi müxalifət mərhələsindən birbaşa açıq tən-

batçı qruplaşma mərhələsinə keçdiyi aydın şəkildə müşahidə olunur. Hər şeyi öz adı ilə çağırmağın vaxtı çatıb. Azerbaycanda "beşinci kolon" funksiyasını Azerbaycan Xalq Cəbhəsi Partiyası və "Milli Şura" adlanan qurumun icra etdiyi hamıya belli olan həqiqətdir. Hər iki qruplaşmanın adında xalq və milli sözlərinin olması yaqin ki, diqqətdən yayınmadı. Maskalanmaq üçün bu iki sözəndən daha uğurlusunu düşünmək çətindir. Ancaq hər kəs gözəl bilir ki, birincini xalqla, ikincini isə millətlə bağlayan heç nə yoxdur. Hər iki ifadə yuxarıda adıçəkilən qruplaşmaların antimilli mahiyyətini pərdələmək məqsədinə xidmət göstərir".

Əvvəllər də radikal müxalifət təmsilçilərinin ümummilli, ümumdövlət əhəmiyyətli məsələlərdə heç bir zaman konkret və birmənalı yanaşması olmamışdır. Mühəribə başlanmasından bir az öncə, 2020-ci il avqustun 11-də "Milli Şura" sədri Cəmil Həsəni Türkiyə hərbi bazalarının respublikamızda yerləşdirilməsinə etiraz etmişdi. Lakin "Milli Şura"nın digər üzvü Gültəkin Hacıbəyli isə "Osmanqızı

TV"-də çıxış edərək Azerbaycanda Türkiyənin bir neçə hərbi bazasının qurulması olduğunu demişdi. G.Hacıbəyli Azerbaycanla münasibətdə olan ölkədə Rusiyanın hərbi bazasının yerləşdirilməsi və həmin hərbi bazadan Ermənistanı silahlandırdığını, Azerbaycan ərazisində heç olmasa indi Türkiyə hərbi bazasının yerləşdirilməsi olduğunu qeyd etmişdi. O, həm də demişdi ki, Azerbaycanda Türk ordusunun yerləşdirilməsinin ən böyük əleyhdarı İlham Əliyev hakimiyyətdir. Nə qədər ki, Əliyevlər hakimiyyətdədir, onlar Türk ordusunun Azerbaycanda qalmasına razı ola bilməzlər. Sevinc Osmanqızı onun sözünü kəsərək deyib ki, "Azerbaycanda heç bir hərbi bazaya ehtiyac yoxdur". Yalnız bundan sonra C.Həsəni də əsas məsələyə gəlib çıxaraq öz mövqeyini bildirib və deyib ki, "Azerbaycanın ərazisində hansısa hərbi bazanın olması məqsədəuyğun deyil". Əli Kərimli də öz çıxışında "Azerbaycanın ərazisində hansısa hərbi bazanın olmasının məqsədəuyğun olmasını dəfələrlə deyib. Digər üzvlər də Türkiyə hərbi bazalarının Azerbaycanda yerləşdi-

rilməsinə qarşı çıxmışdılar. "Milli Şura"nın başqa bir təmsilçisi olan Anar Məmmədli isə bildirib ki, Ərdəğanın rəhbərlik etdiyi Türkiyə ilə yaxınlıq məsələsində diqqətli olmalıyıq. C.Həsəni isə cəmi 2 ay sonra yenidən çıxış edərək "Türkiyə hərbi bazasının Azerbaycana gəlməli olduğunu əsaslandırır".

Göründüyü kimi, hakimiyyətə gəlməyi planlaşdıran "Milli Şura" adlı qurumun təkəbir bir məsələdə qeyri ciddi yanaşması və fərqli-fərqli mövqeləri var. Onlar öz aralarında belə, bir məsələni müzakirə edib hansısa nəticəyə gələ bilmirlər. "Milli Şura"nın rəhbərliyində olanlar bir-birinin fikirlərini, çıxışlarını izləmir, oxumur və hətta ən mühüm məsələlər barədə verdikləri "bəyanatlarla" belə maraqlanmırlar. Bir sözle, "Milli Şura" adı ilə özünə "ana müxalifət" deyən bu təşkilatın rəhbərlərindən heç birinin o birilərinin nə danışdıqları barədə məlumatı belə yoxdur.

Bundan əlavə, hər gün sosial şəbəkələrdə "Milli Şura" təmsilçiləri xalqın gənc üzvlərini artıq 30 il bundan qabaq baş vermiş hadisələrin mahiyyəti ilə bağlı yalanlar söyləməklə onları çaşdırırlar. Onlar gah deyirlər ki, biz 30 il qabaq Rusiya Ordusunu Azerbaycandan çıxarmışdıq, Azerbaycan iqtidarı yenidən qayıtdı, gah da deyirlər ki, "gərək Azerbaycan Ordusu sona qədər torpaqlarımızı işğaldan azad edəydi, sonra Ru-

siya ilə hansısa müqavilə bağlayaydı". Onlardan bəziləri də deyir ki, gərək Türk Ordusu da Rusiya ordusu ilə eyni vaxtda və eyni anda Azerbaycana gələydi" və s. Aydındır ki, bu fikirlərin və arqumentlərin hamısı görülmüş işlərin əhəmiyyətinə kölgə salmaqla bərabər realıqdan uzaq olan fikirlərdir.

Beləliklə, Azerbaycanda "Milli Şura"nın narahat edən məsələlər aydındır:

- 30 ildən bəri Ermənistanın işğalı altında qalan ərazilərimizin işğaldan azad edilməsi, Azerbaycan Prezidentinin nüfuzunun artması, Azerbaycanın Türkiyə, Pakistan və islam ölkələri ilə, Rusiya və bir çox Qərb ölkələri, o cümlədən Qoşulmama Hərəkatı üzvləri olan dövlətlərlə münasibətlərinin daha da güclənməsi və bu siyasətin sayəsində Azerbaycana beynəlxalq dəstəyin çoxalması, iqtidarın mövqeyinin artması və güclənməsi, Dağlıq Qarabağ problemi kimi

çətin və qəliz bir məsələnin məhz bu iqtidarın hakimiyyəti dövründə həll edilməsi, Qarabağda abadiyyət və quruculuq işlərinə start verilməsi və s. digər məsələlər "Milli Şurani" narahat edir. Onlar narahat olduğu qədər də öz məqsədlərinə - yeni hakimiyyətə gəlmək üçün gecə-gündüz alışıb yandıqları məqsəddən uzaqlaşmırlar. Bunun üçün də canfəşanlıq edib yenə də aranı qatırlar.

Rafael Hüseynov: Ermənistan gələcəyini düşünürsə, qarşıdurma cəhdlərindən əl çəkməlidir

Sessiya çərçivəsində Ermənistanın olan hamkarlarımızın siyasi qruplarda və ya komitələrdəki həqiqi təhrif edən, saxta məlumatlar üzərində qurulan çıxışlarına reaksiyaya verməməyə, gərginliyi artırmamaq üçün belə çıxışları sərt cavablandırmamağa çalışıram. Azerbaycan əsas məsələni döyüş meydanında həll edib. Azerbaycan 44 gün davam edən müharibədə 30 ilə yaxın müddətdə Ermənistanın işğalı altında olan ərazilərini azad edib. Qələbəmizə kənar kömək olmadan, ildən-ilə güclənən müzəffər Ordumuzun sayəsində nail olduq. Bu gedişatda ölkəmizə guya kənardan dəstək göstərilməsi kimi Ermənistanın iddiaları yalnız cəfəngiyat, əsas olmayan müddəalardır. Ermənistan artıq özünü Azerbaycanla müqayisə etməməlidir.

AZƏRTAC xəbər verir ki, bu fikirləri AŞPA qış sessiyası çərçivəsində Avropa naminə Liberal Demokratlar Alyansı siyasi qrupunun iclasında qrupun azərbaycanlı üzvü Rafael Hüseynov deyib.

Deputat bildirib ki, dövlət büdcəsində Azerbaycanda müdafiə xərclərinə ayrılan maliyyə vəsaiti Ermənistanın bütöv illik büdcəsinə bərabərdir. Azerbaycan iqtisadi cəhətdən güclü, inkişaf edən ölkədir. Amma bunu Ermənistan haqda demək olmaz.

"Azerbaycan yeni tarixi şərait və mərhələdə Ermənistanla əməkdaşlıq, konstruktiv dialoq tərəfdarı olduğunu bəyan edir. Bu gün Ermənistanın buna daha çox ehtiyacı var. Azerbaycanın məqsədi Cənubi Qafqazda harmoniyaya, ümumi inkişafa nail olmaqdır. Çünki belə bir inkişaf üçün Azerbaycan regionda açar dövlətdir. Azerbaycanın bütün regional və beynəlxalq iqtisadi layihələrdə həlledici mövqe tutması bunun bə-

riz nümunəsidir. Ermənistan öz gələcəyini düşünürsə, qarşıdurma, konfrantasiya cəhdlərindən əl çəkməlidir. Belə addımlar onu daha çətin və ağır vəziyyətə sürükləyəcək.

Regional vəziyyətlə bağlı kifayət qədər məlumatı olmayanları Ermənistanın yalan iddiaları ilə aldatması qəbul edilməzdir. Son müharibə noyabrın 10-da bağlanan üçtərəfli bəyanat ilə tamamlanıb. Həmin müddətdə hər iki tərəfdən əsir və girov götürülənlərin hamısı tam tərkibdə mübadilə edilib.

Bundan sonra hərbi əməliyyatları davam etdirənlər artıq terrorçulardır və onlar Azerbaycan qanunları və beynəlxalq hüququn norma və prinsipləri əsasında cinayətkarlar kimi mühakimə ediləcəklər", - deyərək R.Hüseynov diqqətə çatdırıb.

Vurğulayıb ki, Ermənistan təmsilçiləri və onların havadarları məntiqdən, realıqdan uzaq və qarşıqlıq qəbul edilmiş prinsiplərə zidd olan fitnəkar, saxta düşüncələrdən əl çəkməlidir. Ermənistan xalqının gələcəyindən həqiqətən də, narahat olanlar bilməlidirlər ki, o, xalqın gələcəyi üçün bu gün yalnız bir yol var. O da əməkdaşlıqdır. İki dövlət arasında da bu istiqamətdə artıq müəyyən vacib addımlar atılıb. Buradakı Ermənistan deputatlarının öz dövlətlərinin mövqeyi ilə uyğun gəlməyən davranışları nəyi ehtiva etməsi və haradan qaynaqlanması qaranlıq və anlaşılmazdır. Yəqin özləri bunun səbəbini daha yaxşı bilirlər. Ancaq erməni deputatları xalqlarını və ölkələrini uçuurma aparmaqdan çəkinməlidirlər.

Rafael Hüseynov parlamentarilərə üz tutaraq bildirib ki, Ermənistanın, eləcə də Cənubi Qafqazın xoşbəxt gələcəyinin yeganə düzgün düsturu konstruktiv əməkdaşlıqdır.

Məsut Özil: "Azerbaycana getmək istəyirəm"

Bütün Azerbaycana salam olsun. Qismət olarsa, Azerbaycana getmək istəyirəm. Bunu İstanbul "Fənerbağça" klubunun yeni transferi Mesut Özil komandası ilə müqavilənin imzalanması mərasimində deyib.

İdman Araşdırmalar Mərkəzinin (IAM) keçirdiyi sorğunun nəticəsində Azerbaycanda "İlin döyüşkən legioneri" seçilən yarım müdafiəçi "Fənerbağça" klubunun Azerbaycandakı azarkeşlərinə müraciət edərək ölkəmizə gəlmək arzusunu dilə gətirib: "Hər kəsə təşəkkür edirəm. Qismət olarsa, Azerbaycana getmək istəyirəm. Təkcə oradakı fənerbağçalılara deyil, bütün Azerbaycana salam göndərirəm". Qeyd edək ki, Mesut Özil "Fənerbağça" klubu ilə 3,5 illik müddətə müqavilə imzalayıb.

Hendrik Daems: Azərbaycanı Avropa Şurasına üzv olmasının 20 illiyi münasibətilə təbrik edirəm

Azerbaycan artıq 20 ildir ki, Avropa Şurasının üzvüdür. Bu, çox əlamətdar hadisədir. Bu müddət ərzində yaxşı dostlar qazanmışıq. Azərbaycanın Avropa Şurasına üzvlüyünün 20 illiyi münasibətilə azərbaycanlı dostlarımızla görüşəcək, ötən illər ərzində fəaliyyətimizdən danışacaq və fikirlərimizi bölüşəcəyik. Bu fikirləri Avropa Şurası Parlament Assambleyasının prezidenti Hendrik Daems AZƏRTAC-a müsahibəsində deyib.

AŞPA-nın prezidenti rəhbərlik etdiyi quruma ölkəmizin 20 illik üzvlüyünü yüksək qiymətləndirib. Azərbaycanın 20 illik üzvlüyünü yüksək dəyərləndirən AŞPA-nın prezidenti bu münasibətlə xalqımızı təbrik edib.

Azərbaycan qadını Vətən müharibəsində...

Qadına olan sevgi ilk olaraq anadan başlayır və bu sevgi böyüyərək ümumilikdə bütün insanlığı əhatə edir. Öz varlığı ilə cəmiyyətə sevgi bəxş edən, özündə mərhəmət, ləyaqət, ismət və sədaqət sözlərini ehtiva edən Qadın adı nə qədər ülvə olsa da, Azərbaycan Qadını adı bir o qədər də dərin mənə və əhəmiyyət kəsb edir. Bəli, Azərbaycan Qadını adı dünyada mövcud olan adlar arasında ən yüksəkdir.

Adi günlərdə özünü həyat yoldaşına, uşaqlarına və ev işlərinə sərf edən Azərbaycan qadını tale yüklü bütün məsələlərin həllində və müharibələrdə tam fərqli və xarizmatik obraz nümayiş etdirib. Bu, Azərbaycan qadınının qəhrəman və igidlik obrazıdır. Hər bir uğurlu kişinin arxasında güclü bir qadının olması barədə ifadə boşuna deyilməyib. Bu qadın həyat yoldaşı, bacı və nəhayət qayğıkeş ana ola bilər. 44 günlük Vətən müharibəsində şücaət, igidlik göstərən əsgər və zabitlərimizin anası da məhz Azərbaycan qadınıdır. Analarının onlara verdiyi sevgi hərbi cəhətlərdə Vətən sevgisini yaranan birinci və ən əhəmiyyətli amildir.

Əzəli torpağımız olan Qarabağda qısa müddət davam edən döyüşlərdə Azərbaycan qadını əsgərlərimizin yanında oldu, gecə-gündüz onlar üçün dualar etdi. Yaralı əsgərlərimizə tibbi yardım göstərən həkim qadınlarımız hər bir əsgərimizə öz övladı kimi baxdı, onu əzizləyib qayğısına qaldı, başına sığal çəkdi. Bəzi qadınlarımız cəbhəyə öz əlləri ilə hazırladığı yeməkləri, ədviyyatları, evində olan isti paltarları göndərdi. Hətta cəbhədə heç bir qohumu olmayan qadınlar belə bu cür addımlar atırdılar. Cəbhədə olan hər bir əsgər və zabit Azərbaycan Qadınının doğması sayılırdı.

Azərbaycan qadınının siması olan ölkənin birinci xanımı Mehriban xanım Əliyevanın müharibənin ilk günlərində Silahlı Qüvvələrin Baş Hərbi Hospitalında yaralı qazilərimizi ziyarət edərkən kövrəlməsi və gözlərindən axan yaş bütün dünyaya və insanlığa bir sevgi mesajı idi. Mehriban xanımın nurlu simasından süzülüb yere düşən bir neçə damcı bütün Azərbaycan Qadınlarının göz yaşları idi, sadəcə bu göz yaşları ümumiləşib Mehriban xanımın gözlərindən axırdı. Diplomatik və cəsarətli Azərbaycan qadı-

**Ruhi Əliyeva,
YAP Qadınlar
Şurasının üzvi, iş xanımı**

nının öz əsgərinə olan sevgisi bütün ülvə hisslərdən öndə idi.

Həmin dövrdə isə cənab yətkar Ermənistan dövlətinin birinci xanımı Anna Akopyan əlinə silah götürərək guya hərbi təlimlərə qatılaraq qadınlardan ibarət dəstələr yaradırdı. Özünü bütün dünyaya biabır edən əri Paşinyan kimi nə etdiyini bilməyən Annanın qadın dəstəsindən sonralar bir xəbər də çıxmadı. Öz əsgəri ilə əl verib görüşməyi özünə yaraşdırmayan Paşinyana həyat yoldaşlığı edən Annanı heç Mehriban xanımın müqayisə də etməm, çünki bu müqayisə ədalətsiz və yersiz olar. Sadəcə erməni qadınlarının siması olan Annanın xarakterizəliyini, sevgi və mərhəmət hisslərindən uzaq olmasını bir daha xatırlatmaq istədim. Hər iki ölkənin birinci xanımı öz xalqının qadınlarının təmsilçisi-dir.

Cəsurluğu ilə nümunə olan, hətta əlinə silah alıb aktiv döyüşlərə qatılmaq istəyən Azərbaycan qadınının bəziləri Vətən müharibəsin-

də həyat yoldaşını, övladını, qardaşını və ya atasını itirdi. Bu məsələdə də, qadınlarımız dünyanı heyran buraxacaq hərəkətlər etdilər. Şəhid olan əzizlərinin nəşini də şərəf və ləyaqətlə qarşıladılar. Təklidə və içində ağıladı Azərbaycan Qadını. Bəzən əzizinin tabutunu yerdən qaldıraraq başı üzərində apardı. Həmin anda onun dilində yalnız bu söz vardı: "Təki Vətən sağ olsun".

Dünyada ancaq Türk və Azərbaycan qadınının dediyi bu söz vətən üçün qadınlarımızın canından çox sevdiyi doğmalarını qurban verməyə hazır olduğunu göstərdi. Həyat yoldaşları şəhid olan Azərbaycan Qadını dünyada yeganə qadındır ki, o, daim ərinin yasını saxlayacaq, yenidən ailə həyatı qurmayacaq, həmişə onunla olan günlərini xatırlayıb göz yaşı axıdacaq, onunla qürur duyacaq, şəhid xanımıyam deyəcək, sevgisini isə ancaq övladlarına verəcək. Daxilində sevgi, mərhəmət olan Azərbaycan qadınının ürəyi çox böyükdür. Lakin düşmən unutmaz ki, o ürəkə onlara qarşı qəzəb və nifrətə də yer var. O nifrətin toxumları isə 20-ci əsrin əvvəllərində xalqımıza qarşı törədilmiş soyqırımda, daha sonra isə Xocalı faciəsi zamanı fəryadları göylərə qalxmış körpələrin gözlərindən axan yaşla bəslənmişdir. Azərbaycan Qadını dostunu və düşməni heç vaxt unutmayacaq!

"Azərbaycan regional əməkdaşlığın lokomotivinə çevrilib"

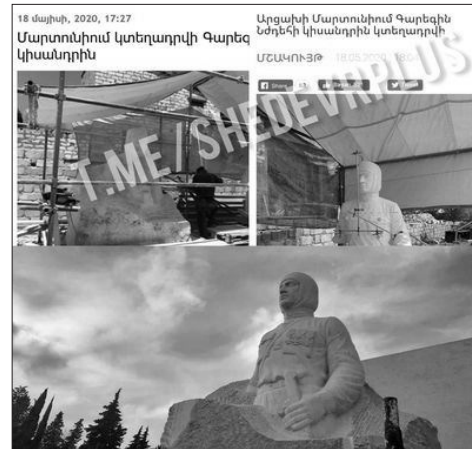
"Azərbaycan regionda regional əməkdaşlığın lokomotivinə çevrilib. Qonşu ölkələrlə ikitərəfli və üçtərəfli formatlarda əməkdaşlıq edirik. Torpaqlarımızın işğaldan azad olunması regionda yeni reallıq yaradıb. Bu reallıq əməkdaşlığın yeni formatlarını aktuallaşdırır. İranın xarici işlər naziri Məhəmməd Cavad Zərifin ölkəmizə səfəri zamanı qeyd edib ki, 5+1 formatını da mümkün hesab edirik. Bu əməkdaşlıq formatının yaranması Ermənistanın özünü necə aparmasından asılıdır. Əgər Ermənistan özünün saxta iddialarından əl çəkərək səmimi qonşu kimi ölkəmizlə əməkdaşlıq etmək istəsə, bu, regiona davamlı sülh gətirər və 5+1 formatında yeni əməkdaşlıq imkanına nail olunar. Blokada şəraitində olan Ermənistan üçün region ölkələri ilə əməkdaşlığa hər bir platforma hava və su kimi vacibdir. Ona görə də Ermənistanın rəhbərliyi ölkəsinin yeni gələcəyinə qonşuluq münasibətlərinin inkişafını prioritet hesab etməklə öz siyasətini qurmalıdır". Bunu SİA-ya açıqlamasında Milli Məclisin üzvü Azər Badamov de-

yib.

Deputat bildirib ki, İranın xarici işlər naziri Məhəmməd Cavad Zərifin ölkəmizə səfərini Azərbaycanın qonşu ölkələri ilə dostluq və yaxın qonşuluq əlaqələrinin möhkəmlənməsinin göstəricisi hesab edirəm. "İran Azərbaycana həm dost, həm də yaxın qonşudur. Ölkələrimiz arasında siyasi, iqtisadi, tranzit və enerji sahəsində əməkdaşlıq imkanlarının perspektivdə inkişaf etdirilməsi üçün böyük potensial mövcuddur. İranla birgə həyata keçirdiyimiz Cənub-Şimal nəqliyyat dəhlizinin tikintisi tam başa çatmasa da, bu istiqmədə daşınan yüklərin həcmi 20% artıb. Yeni çəkiləcək Mehri dəhlizindən istifadə edilməsində də perspektiv imkanlar böyükdür. Həm də Araz çayı üzərində yeni körpünün, su hövzələrinin və elektrik stansiyalarının tikilməsi ilə bağlı razılaşmalar imzalanıb".

A.Badamov qeyd edib ki, bu layihələrin həyata keçməsi ölkələrimiz üçün iqtisadi fayda gətirəcək: "İran Azərbaycanın ərazi bütövlüyünü dəstəkləyir və bizə dost münasibət sərgiləyir. Ölkə başçımız cənab İlham Əli-

Xocavənddən bizə baxan cəllad Njde: biz nə etməliyik?

Qarabağın sülhə hazır olması üçün üçtərəfli bəyanat əsasında oraya yerləşmiş Rusiya sülhməramlıları gündə bir neçə dəfə faşist Njdenin abidəsi qarşısından keçib-gedirlər

Qəbul olunmuş üçtərəfli bəyanatdakı müddəalara və razılaşmalara baxmayaraq, Qarabağda - Rusiya sülhməramlılarının nəzarət etdikləri ərazilərimizdə erməni özbaşınalıqları davam edir. SİA xəbər verir ki, qondarma və quldur "DQR" rejimi hələ də "dövlət" və "güc" strukturları yaradır, özünü "prezident" elan etmiş və axtarışda olan Araik Arutunyan həyasız və sərsem bəyanatları ilə Azərbaycan xalqında hiddət və qıncıq yaradan çıxışlarını separatçı və terrorçu maraqlarını təbliğ edir.

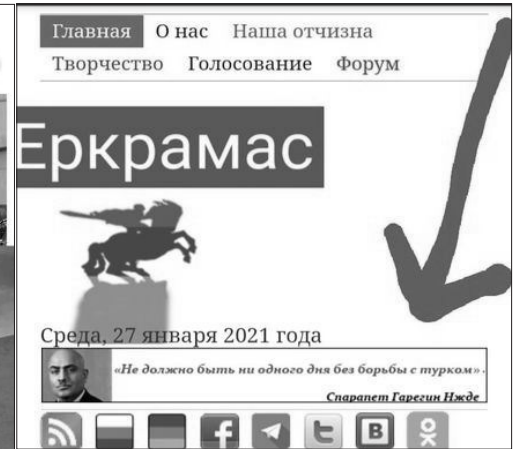
Erməni terrorçusunun heykəli sentyabr ayından Xocavənddə qalmaqda davam edir

Digər tərəfdən, sözüəgən ərazilərimizdə milli-mədəni və tarixi abidələrimizi dağı-

dan, tarixi şəxsiyyətlərimizin məzarlarını məhv edərək yer üzündən silən erməni vandalları bu da azmış kimi, dedə-baba torpaqlarımızda erməni faşisti və terrorçusu, erməniləri türklərə qarşı hər gün mübarizə aparmağı vəsiyyət etmiş Qarəgin Njdenin abidəsini ucaldırlar. Artıq Xocavənddə həmin abidə mövcuddur. Belə ki, erməni mediasının da yaydığı məlumata görə, Xocavənddə erməni terrorçu Qarəgin Ter-Arutyunyanın (Njde) heykəli ikinci Qarabağ müharibəsinə bir neçə ay qalmış - 18 may 2020-ci ildə "Ferzit" inşaət şirkətinin rəhbəri Artur Xaçatryan tərəfindən qoyulub. Heykəl sentyabr ayında tamamilə başa çatdırılıb və pyedestala yerləşdirilib. Lakin müharibə səbəbi ilə heykəlin təntənəli açılış mərasimi təxirə salınıb və heç vaxt keçirilməyib. Yəni erməni terrorçusunun heykəli sentyabr ayından Xocavənddə qalmaqda davam edir.

Cəlladın heykəlini məhv etmək Qarabağ torpaqlarının əzəli sahiblərinin öhdəsinə düşür!

Lakin maraqlı məqamlar-

dan biri də budur ki, İrevanda Hitler faşizminə işləmiş Njdaye abidə ucaldılarkən, Rusiyanın ictimai-siyasi dairələri həmin məsələyə etiraz etmiş, media və TV-lərdə bunun yol-verilməz olduğunu, faşizmin təbliğatı olması barədə informasiyalar yer almışdı.

Bu gün isə, Qarabağın sülhə hazır olması üçün üçtərəfli bəyanat əsasında oraya yerləşmiş Rusiya sülhməramlıları gündə bir neçə dəfə faşist Njdenin abidəsi qarşısından keçib-gedirlər. Halbuki, nəinki türklərin, eləcə də digər millətlərin, habelə milyonlarla rusların ölümlərinə səbəb olan Hitler Almaniyanın nökəri Njdenin abidəsinin sökülməsi ilə bağlı, ilk növbədə, rus sülhməramlıları addım atmalı idilər. Yox, əgər onlar bunu hansısa səbəblərdən edə bilmirlərsə, yaxud etməyə gücləri çatmırsa, bu qaniçən cəlladın heykəlini məhv etmək Qarabağ torpaqlarının əzəli sahiblərinin öhdəsinə düşür.

Njde deyib: "Türklə mübarizə aparılmayan bir gün belə olmamalıdır"

Yeri gəlmişkən, bu gün ermənilər Njdenin vəsiyyəti-ni aşıq-aşkar öz media platformalarında da işıqlandırır, onu şüara çevirirlər. Təkcə ermənilərin yerkramas.org saytının ana səhifəsinə nəzər salarkən, biz orada erməni faşistinin kəlamının yer aldığı görmüş olarıq. Həmin kəlamda deyilir: "Türklə mübarizə aparılmayan bir gün belə olmamalıdır"...

Biz isə ümid edirik - hələ də Qarabağda qalmış terrorçu və separatçı tör-töküntülərin birdəfəlik rədd edilmələri ilə yanaşı, cəllad-qaniçən Njdenin heykəlinin də məhv edilməsi prosesi qısa zamanda icra olunmalıdır. Əks halda, mənfur düşmənin ayağı yer almaqda davam edəcək, hansı ki, bu ayaqları oradan kəsmək, yığışdırmaq bizlərin mənəvi, hüquqi və millət borcumuzdur və bu faktı etinasız yanaşmağa bizlərdən heç kimin mənəvi hüququ yoxdur!

Rövşən RƏSULOV

P.S. Nitsşe deyib: böyük problemlər kiçik etinasızlıqlardan başlayır...

Aysel Məmmədova

Meksika qəzeti: “Ermənistan qonşularına qarşı təcavüzkar siyasətindən və ərazi iddialarından əl çəkməlidir”

Meksikanın nüfuzlu mətbu orqanlarından olan “El Universal” qəzetində Azərbaycanın bu ölkədəki səfiri Məmməd Talibovun “Azərbaycan və sülh” sərəlvhəli məqaləsi dərc edilib.

AZƏRTAC xəbər verir ki, həmin qəzetdə fransız əsilli meksikalı jurnalistin Azərbaycan və Türkiyə haqqında qərəzli yazısına cavab olaraq hazırlanmış məqalədə M.Talibov Qarabağın Azərbaycan xanlıqları, bu bölgənin tarixən Azərbaycanın tərkibində olması, XIX əsrdə ermənilərin həmin ərazilərə köçürülməsi, Zəngəzur bölgəsinin sovet rəhbərliyi tərəfindən Ermənistanla bağışlanması, erməni təcavüzünün tarixi, münaqişə ərzində Ermənistan tərəfinin törət-

diyi insanlıq əleyhinə cinayətlər və münaqişənin beynəlxalq hüquqi aspektləri barədə məlumat verib.

BMT Təhlükəsizlik Şurası tərəfindən münaqişə ilə əlaqədar qəbul edilmiş qətnamələrə son 30 ilə ərzində Ermənistan tərəfindən məhəl qoyulmadığını deyən səfir bu sənədlərin növbəti erməni təxribatı nəticəsində başlanmış 44 günlük müharibə zamanı hərbi-siyasi yolla öz icrasını tapdığını, azad olunmuş şəhərlərimizin işğalçılar tərəfindən dağıldığını və burada ölkəmizə aid tarixi-mədəni irsin məhv edildiyini bildirib.

Qondarma “erməni soyqırımı” ilə Holokost arasında paralellərin aparılması, habelə İsrailin Azərbaycana yardım etməsi ilə bağlı arqumentlərə münasibətdə diplomat Azərbaycanın İsrail dövləti və yəhudi xalqı ilə yaxın münasibətlərinin olduğunu, ölkəmizin ümumiyyətlə bütün dünyada çoxmədəniyyətli

yətillik məkanı kimi tanındığını, burada yəhudi, erməni, gürcü, rus və 40-a yaxın müxtəlif etnik mənsubiyyətə malik xalqların nümayəndələrinin əsrərboyu sülh içində birgə yaşadığını, Roma papası Fransiskın ölkəmizə səfəri zamanı

Azərbaycanı tolerantlıq modeli adlandırdığını qeyd edib. Diplomat erməni işğalçılarına qarşı mübarizədə şəhid olmuş yəhudi əsilli Milli Qəhrəman Albert Aqarunovun Bakıda abidəsinin ucaldılması ilə Holokostun birbaşa iştirakçısı olmuş,

nasistlərlə əməkdaşlıq edən Qaregin Njdey Ermənistan paytaxtında heykəl qoyulması arasında ziddiyyətə diqqət çəkib.

Bildirilib ki, Türkiyə, Pakistan, İsrail, Ukrayna və digər ölkələr Qarabağ münaqişəsində beynəlxalq hüququ və beləliklə, Azərbaycanın ərazi bütövlüyünü dəstəkləyib.

Sonda Azərbaycan, Rusiya və Ermənistan rəhbərlərinin 11 yanvar bəyanatının bölgədə kommunikasiya və nəqliyyat infrastrukturunun bərpasını nəzərdə tutduğu, iki ölkə arasında davamlı sülhün yaradılmasının regionun bütün xalqlarına fayda gətirəcəyi bildirilib. Bunun üçün Ermənistanın qonşularına qarşı təcavüzkar siyasətindən və ərazi iddialarından əl çəkməsinin, bu ölkənin dostlarının rəsmi Yerevanı daha da qızıışdırmaq əvəzinə, onu barışığa sələməsinin vacibliyi diqqətə çatdırılıb.

ASALA-nın qayıdışı işğalçı ölkəyə intihar vəd edir

Cənubi Qafqazda dəyişmiş reallıqları qəbul etməyən və etmək istəməyən dünya erməniliyi Ermənistanı uçuruma sövq edir

“Ermənistanın Azadlığı Uğrunda Gizli Erməni Ordusu” (Armenian Secret Army for the Liberation of Armenia, ASALA) son illər guya əməl etdiyi “taktiki fasilə”yə son qoyduğunu və aktiv fəaliyyətə başlayacağını bəyan edib. Terror qruplaşması bir neçə gün öncə bununla bağlı bəyanat yayıb. Bəyanatda deyilir: “Ümid edirik ki, güclü dövlətçiliyi olacaq Ermənistan ümumerməni maraqlarının ən başlıca və əvəzolunmaz dayağı ilə təminatçısı olacaqdı. Lakin indi Ermənistanın müstəqilliyinin zəifləməsinə və suverenliyinin məhdudlaşmasına nəzər alaraq yürüdüüyümüz siyasətə yenidən baxmaq məcburiyyətindəyik. Xüsusilə də taktiki fasiləyə son qoymaq, ümumerməni maraqlarının müdafiəsi uğrunda tarixi missiyaya uyğun olaraq müasir geosiyasi reallıqlara və qüvvələr balansına əsaslanan yeni məntəqli hərəkətlər strategiyasını hazırlamaq niyyətindədir. Bu açıqlama ilk öncə özlərini müttəfiq və dost adlandıranlara, sonra isə düşmənlərə ünvanlanıb”.

1975-ci ildə yaradılan və 1990-cı illərin əvvəllərində aktiv fəaliyyət göstərən ASALA erməni terror təşkilatı 1980-ci illərdə ABŞ Dövlət Departamentinin hazırladığı terrorçu təşkilatlar siyahısına daxil edilib. ASALA-nın hücumları və teraktları nəticəsində 46 nəfər həlak olub, 299 nəfər yaralanıb. Erməni terrorçuların əsas hədəfləri həmişə Türkiyə və Azərbaycan vətəndaşları olub. Təşkilat “Əbu Nidal”, “Qarasentyabr” kimi terror qrupları ilə əməkdaşlıq etməsində əsas fiqurlardan biri ASALA-nın lideri Akop Akopyan olmuşdur. Afinada 1980-ci ildə qətlə yetirilmiş türk səfirinin ölümünə görə məsuliyyəti öz üzərinə götürmüş A. Akopyan (“Mücahid”) 01.08.80-ci ildə “Nyu-

York Times” qəzetinə verdiyi müsahibədə bildirmişdir: “Bizim düşmənimiz türk rejimi, NATO və bizlə əməkdaşlıq etməyən ermənilərdir”. 28.04.1988-ci ildə A. Akopyan Afina şəhərində öldürülmüşdür. Livanda 1980-ci ilin aprelinde ASALA birgə terror aksiyalarının keçirilməsinə dair PKK ilə razılığa gəlmiş və bu niyyətlərini rəsmiləşdirmişlər. Beyrut şəhərində 28.08.1993-cü ildə açıqlanan bəyanatında ASALA “pantürkist neft borusu” (Bakı-Tbilisi-Ceyhan) ilə bağlı layihənin həyata keçirilməsinə imkan verməyəcəyini bildirmişdi.

ASALA-nın bəyanatlarına görə, terrorçuların əsas məqsədləri Türkiyəni qondarma “erməni soyqırımı”nı tanımağa, ermənilərə reparasiyalar ödəməyə və “tarixi Ermənistan” adlandırdıqları, Türkiyənin şimal-şərq əyalətlərini Ermənistanla “verməyə” vədar etməkdir. Ermənilər həmin əraziləri “Vilson Ermənistanı” adlandırırlar.

Belə ki, 1920-ci ildə ABŞ prezidenti Vudro Vilsan ratifikasiya edilməmiş Sevr müqaviləsinə “istinad” edərək o əraziləri Ermənistanla vəd etmişdi. Əvvəllər marksist-leninçi mövqedə duran ASALA indi aşkar irqçilik və aqressiv şovinizm mövqeyindədir. Sosial şəbəkələrdə ermənilər ASALA-nın “qayıdışı”na sevindiklərini izhar ediblər.

“Ermənistan ordusuna inanıram. Başqa yolumuz yoxdur - əldən verilən torpaqları geri almalıyıq. Etnik təmizləmə aparsaq belə. Yeni ASALA gəlməlidir. Bizi öldürəndə susan və laqeyd qalan ölkələr bu dəfə qorxu içində yaşayacaqlar”, - ermənilər terrorçuların bəyanatına cavab olaraq yazırlar.

1970-1980-ci illərdə dünyanın bir sıra ölkələrində terror aktlarını həyata keçirən ASALA, əslində erməniliyin terror mentalitetinə əsaslanır. O mentalitet isə dəyişməyib. ASALA-nın hədələrinə gəldikdə isə bu qruplaşma “qayıdışı”nı bəyan etsə belə, onun sonu çox tez çatacaq. İstənilən terror təşkilatı kimi, bu zəif qrup da sadəcə bölgə dövlətlərinin yox, Qərbin də hədəfində olacaq. Cənubi Qafqazda dəyişmiş reallıqları qəbul etməyən və etmək istəməyən dünya erməniliyi Ermənistanı uçuruma sövq edir. Çünki ASALA ən kiçik terror aktı törədsə, alacağı cavab həddən artıq ağır olacaq. Terrorçular məhv edilməlidir - harada, kimlər olmalarının fərqi yoxdur. ASALA isə belə bir bəyanat yaymaqla özünə ölüm hökmü imzalayıb. Sadəcə, olduqlarından “qüdrətli” görünməyə çalışan bir dəstə erməni bunu hələ anlamır.

Sevinc Azadi

Ayk Naqapetyan: “Ermənistan sərhədlərinin qorunması Rusiyaya tapşırılmalıdır”

Xatırladaq ki, Ermənistanla hər ilin 28 yanvarı ordu günü kimi qeyd edilir. Bəli, “müzəffər və məğlubedilməz” erməni ordusu günü. Təbii ki, tarixə baş vursaq, erməni saxtakarlığının kökünü qədimlərdə axtarmış olacağıq. Sırr deyil ki, əli qələm tutan əksər ermənilər yalan dolu tarix yaratmağa çalışıblar. Elə onların erməni ordusu barədə dedikləri bu qəbildən idi ki, artıq tarixin zibilliyinə atıldı. Maraqlıdır, ermənilərin dünənə qədər “müzəffər, məğlubedilməz” ordu kimi təqdim etdikləri erməni ordusu ilə bağlı, görən bu gün ermənilərin özləri nə düşünürlər.

SİA erməni hərbi-siyasi analitik Ayk Naqapetyanın yerli KİV-lərə verdiyi açıqlamasına diqqət çəkib: “Məğlub olan bir ordumuz var - istər hərbi texnika ilə təchiz olunma baxımından, istərsə də heyətdəki bir sıra dəyişikliklər baxımından”. Əslində, bu, etirafdır. Dünyəyə qədər özündənrazı, müşdəbeh bir xalq nümayəndəsinin, “güclü erməni ordusu” təbliğatçısının etirafı.

Amma bu gün erməni ordusunun, hətta dövlət sərhədlərini belə qorumaq iqtidarında belə olmadığını gizlətməyən Naqapetyan bütün baş verənlərin günahkarı kimi, yenə də erməni səlahiyyətliyələri görür. Onun fikrincə, bu gün ölkəsinin bütün sahələrində, hətta sosial sahəsində belə tam bir xaos hökm sürməkdədir. Naqapetyana görə, hazırda Ermənistanla gerçəklik insanlara təhrif olunmuş şəkildə təqdim olunur: “... Ölkədə gələcəyə inamsızlıq yenidən baş qaldırmaqdadır. Məncə, bu gün Ermənistanla yaşayanların əksəriyyəti ölkədən qaçmaq üçün imkan axtarırlar. Təbii ki, koronavirusla bağlı sərhədlərin qapalı saxlanılması, hələ ki, buna imkan vermir. Amma mən sərhədlərin açılacağı təqdirdə ermənilərin yenidən ölkədən köç edəcəklərini elə də istisna etmərəm.”

Bir müddət bundan əvvəl Azərbaycan rəhbərinin Zəngəzur, Sevan və İrəvanın əzəli Azərbaycanın ərazisi olduğunu söyləyərkən, Ermənistanla çoxlarının bunu yüngül və qaşqabaqla qəbul etdiklərini xatırladan erməni ekspert bu gün bu torpaqların geri alınmasını da istisna etmir. Ona görə də Naqapetyan Ermənistanın bütün sərhədlərinin qorunmasını hərbi-siyasi müttəfiqi Rusiyaya həvalə etməyi və ölkədə daha bir neçə yeni rus hərbi bazasının yaradılmasını təklif edir.

Ağasəf Babayev

Ermənistanla kukla rejimi formalaşır?

cudluğu, həmişə olduğu kimi, indi də Rusiyadan asılıdır. Əslində, bu əksər ermənilər tərəfindən qəbul edilərsə də, lakin onlara yer edən erməni rəhbərliyinin Azərbaycanın maraqlarına cavab verən siyasət yürütməsidir(?).

Maraqlıdır ki, erməni ziyalıları ilə yanaşı, hətta sadə ermənilər belə son iki Moskva - həm 9 noyabr, həm də 11 yanvar danışıqları zamanı gündəlikləri, məhz Azərbaycan Prezidentinin diktəsi ilə keçirildiyini etiraf etmək zorunda qalıblar. O da maraqlıdır ki, əksər erməni siyasətçiləri Paşinyanın son təyinatındakı dövlət rəsmilərinin də, Azərbaycanın diktəsi altında hərəkət edəcəklərinə şübhə etmirlər. Onların qənaətinə görə, özünü əxlaqi prinsiplərdən məhrum edən Paşinyan, eyni keyfiyyətlərə sahib insanları komandasına cəlb edir.

Mədəni irsin məhv edilməsi insanlığa qəsddir

Arxeoloji və memarlıq abidələrinin tədqiqi göstərir ki, bəşər sivilizasiyasının inkişafında Azərbaycan xalqının böyük xidmətləri olmuşdur. Hər bir xalqın tarixi abidələri dünya mədəni irsinin ayrılmaz hissəsi kimi qəbul edilmişdir. Bu səbəbdən də maddi mədəniyyət abidələrinin mühafizəsi beynəlxalq əhəmiyyətli işdir.

Təsədüfi deyildir ki, tarix və mədəniyyət abidələrinin mühafizəsi, bununla da insanların mədəni hüquqlarının təmini təkcə aid olduğu ölkələrin daxili qanunvericiliyi ilə deyil, həmçinin beynəlxalq hüquq normaları ilə tənzimlənir. 16 dekabr 1966-cı il tarixli "İqtisadi, sosial və mədəni hüquqlar haqqında" Beynəlxalq Pakt, 14 may 1954-cü il tarixli "Hərbi münafişələr zamanı mədəni sərvətlərin qorunması haqqında" Haaqa Konvensiyası, 19 dekabr 1954-cü il tarixli Avropa Mədəniyyət Konvensiyası, 16 noyabr 1972-ci il tarixli UNESCO-nun "Ümumdünya mədəni və təbii irsin qorunması haqqında" Konvensiyası və digər beynəlxalq sənədlər tarix və mədəniyyət abidələrinin qorunması, öyrənilməsi, onlardan istifadəni və ümumilikdə insanların mədəni hüquqlarının müdafiəsi ilə bağlı müddəaları təsbit edir. Azərbaycan dövləti də mədəni abidələrin mühafizəsi ilə bağlı bir sıra beynəlxalq konvensiyalara qoşulmuşdur. Tarix və mədəniyyət abidələrimiz göründüyü kimi, beynəlxalq qanunlarla toxunulmazlıq statusuna malikdir. Çox təəssüf ki, xalqımıza məxsus maddi mədəniyyət nümunələrinin er-

mənilər tərəfindən sisteməlik olaraq dağıdılması prosesi hələ ötən əsrin əvvəllərindən başlanmışdır. Qədim Azərbaycan şəhəri İrəvanda və Dağlıq Qarabağ ərazisində ermənilər azərbaycanlılara məxsus yüzlərlə maddi və mədəni abidələrini dağıdaraq tarixin yaddaşından silmişlər.

Nə qədər böyük cinayət olsa da beynəlxalq təşkilatlar tərəfindən bu abidələrin taleyinə laqeydlik göstərilmişdir. Halbuki dağıdılan o mədəni, tarixi, dini abidələr ilk növbədə xalqımızın yaddaşının, müdrikliyinin daşıyıcısı olub. Məlumdur ki, hər bir mədəni abidə vətənə, yurda bağlılıq, sadiqlik hissləri aşılayır, insanın əcdadlarına, keçmiş köklərinə olan məhəbbətini gücləndirir.

Mənfur qonşularımız da 30 ilə yaxın işğal altında saxladıkları torpaqlarımızda maddi və mənəvi dəyərlərimizi yerlə-yeksan etməklə milli kimliyimizi unutmamızı, mədəniyyətimizlə dərin bağları olan tarixi yaddaşımıza silinməz yaralar vurmağı qarşısına məqsəd qoymuşdular. Bu gün müzəffər ordumuzun işğaldan azad etdiyi rayonlarımızda, Şuşa şəhərində Azərbaycanın tarixi abidələ-

rinə erməni faşistlərinin vəhşi münasibəti özünü daha qabarıq şəkildə göstərir. Dövlət başçısı İlham Əliyev çıxışlarında Ermənistanın qəsb etdiyi torpaqlarımızda müsəlman dini abidələrinə qarşı soyqırımı törətdiyini və erməni işğalçıların məscidlərə qarşı təhqiramiz hərəkətlər etdiyini dəfələlə qeyd edib: "İşğal edilmiş torpaqlarımızda Ermənistan rəhbərliyinin göstərişi ilə bütün məscidlərimiz dağıdılıb. Şuşa, Ağdam və digər şəhərlərimizin dağıdılmış məscidlərinin fotosəkilləri erməni vandalizminin sənədi sübutdur."

Qarabağda təkcə İslam mədəniyyətinə aid abidələrimiz deyil, digər abidələr də məhv edilib. İlk insan məskənlərindən olmuş məşhur Azıx və Tağlar mağaraları, Qaraköpek, Üzerliktəpə kurqanları düşmənlər tərəfindən hərbi məqsədlər üçün istifadə edilərək qəsdən dağıdılıb. Xocalı, Ağdam, Füzuli, Cəbrayıl rayonlarındakı kurqanlarla yanaşı, Şuşa, Laçın, Kəlbəcər, Qubadlı, Zəngilan, Füzuli rayonlarının ərazilərindəki qəbiris-

tanlıqlar, türbələr, məscidlər, məbədər, Qafqaz Albaniyasına məxsus abidələr və digər milli abidələrimiz məhv edilib. Aparılan ilkin monitorinqlər zamanı 50 -dən çox tarix-mədəniyyət abidəsinə, tarixi, memarlıq və arxeoloji əlamət daşınan obyektə, o cümlədən Xocavənd rayonunun Hadrut qəsəbəsində Alban məbədinə (1170-ci il), Zəngilan rayonunun Əmirxanlı kəndində Qız qalasına (XII əsr), Məmmədbəyli kəndində Səkkizgüşəli türbəyə (1304-1305-ci illər), Füzuli rayonunun Qarğabazar kəndində karvansaraya (XVII əsr) baxış keçirilmişdir. 30 -a yaxın abidənin işğalçılar tərəfindən tamamilə dağıdıldığı və yalnız qalıqlarının olduğu aşkar edilib.

Təkcə Şuşa şəhərində erməni vandalları 8 muzey, 31 kitabxana, 17 klub, 8 mədəniyyət evini dağıtmış, viran etmişdir. Şuşa şəhərinin tarixi muzeyinin 5 minədən çox eksponatı, Azərbaycan Xalçası və Xalq Tətbiqui Sənəti Dövlət Muzeyinin Şuşa filialının, Dövlət Qarabağ Tarixi Muzeyinin 1000-dək ekspozisi-

natı, Azərbaycan professional musiqisinin banisi, dahi bəstəkar Üzeyir Hacıbəylinin (300-dən çox əşya), Azərbaycan vokal sənətinin əsasını qoymuş böyük müğənni Bülbülün (400-dək əşya), görkəmli musiqiçi və rəssam Mir Mövsüm Nəvvabın (100-dən çox əşya) xatirə muzeylərinin, Ağdam Tarix-Diyarşünaslıq Muzeyinin (2 mindən çox əşya), Qubadlı tarix-diyarşünaslıq muzeyinin (3 mindən çox əşya), Zəngilan Tarix-Diyarşünaslıq Muzeyinin (6 minədən çox əşya) fondları qarət edilmişdir.

Bu gün işğaldan azad edilmiş ərazilərimizdə Azərbaycanın mədəni irsinin daha dərin tədqiqi üçün imkan açılıb. Artıq Şuşa şəhərində və Ağdam rayonunda dağıntılara məruz qalmış dini ibadət yerlərinin bərpası üzrə işlərə başlanılıb. Heydər Əliyev Fondu qədim Qarabağ torpağında dini abidələrimizin, məscidlərimizin bərpası üzrə layihələri həyata keçirməyə başlayır. Layihə çərçivəsində yerli və xarici mütəxəssislərin iştirakı ilə bölgədəki ziyarətgahlarımızın bərpası, konservasiyası və yenidən qurulması həyata keçiriləcəkdir. Birinci vitse-prezident, Heydər Əliyev Fondunun prezidenti Mehriban xanım Əliyevanın qeyd etdiyi kimi, Qarabağ bölgəsi Azərbaycanın ən gözəl bölgələrindən birinə çevriləcək, burada yenidən həyat canlanacaq, bütün rayonlarımız bərpa olunacaq: "Bir zamanlar ermənilərin vəhşicəsinə dağıtdığı, tövləyə çevirdiyi müqəddəs dini məkanlarımız yenidən dirçələcək və bütün Qarabağ ərazisindəki məscidlərimizdə azan səsləri eşidiləcək, dualar oxunacaqdır!"

N.Muğanlı

Azərbaycan Respublikasının İnsan Hüquqları üzrə Müvəkkili Səbinə Əliyevanın (Ombudsman) Metsamor AES-in bütün bölgə üçün potensial təhlükəsi barədə bəyanat yayıb.

SİA xəbər verir ki, bəyanatda deyilir: "Bu yaxınlarda Ermənistan Parlamentində Metsamor AES-in radioaktiv tullantılarının hərbi məqsədlər üçün istifadəsi ilə bağlı aparılan müzakirələr bizi ciddi narahat edir. Parlamentin Regional məsələlər və Avrasiya İntegrasiyası daimi komitəsinin iclasında Ermənistanın Ərazi idarəetmə və infrastruktur nazirinin müavini Metsamor AES-də xeyli miqdarda radioaktiv tullantı, həmçinin "sənaye tullantıları" kimi təsnif olunmayan radioaktiv yanacaq istehsal etdiyini söyləyib.

Bundan əlavə, Ermənistanın 30 ilədək müddətdə işğal altında saxladığı Azərbaycan ərazilərini radioaktiv şəkildə çirkləndirməsindən də narahatlıq hissi keçiririk. Azərbaycan Milli Elmlər Akademiyası Geologiya və Geofizika İnstitutu təsdiq edir ki, Metsamor AES-in tullantıları Azərbaycanın Ağdərə və Kəlbəcər rayonlarının ərazisində basdırılması ilə bağlı məlumatlar mövcuddur.

Müddəti bitmiş Metsamor AES yalnız Azərbaycan və Ermənistanın özü üçün deyil, həm də bütün bölgə üçün

Ombudsman Metsamor AES-lə bağlı beynəlxalq təşkilatlara müraciət etdi

ciddi təhlükədir. Bundan əlavə, Cənubi Qafqazın zəlzələyə meylli bölgəsində yerləşməsi onun fəaliyyətini daha da təhlükəli edir. AES-in ətrafında 5 tektonik qırılma var ki, bunlardan biri də stansiyadan cəmi 500 metr uzaqlıqdadır. Beləliklə, bölgənin bütün ölkələri Çernobil və Yaponiyanın Fukuşima Atom Elektrik Stansiyalarının aqibətini yaşamaq təhlükəsi ilə üz-üzədirlər.

Bir sıra beynəlxalq təşkilatlar da Metsamor AES ilə bağlı narahatlıqlarını vurğulayıblar. 2017-ci ildə Avropa İttifaqının Komissiyasının vitse-prezidenti Federica Mogherini sözlərinə görə: "Aİ Metsamor Nüvə Elektrik Stansiyasının (MNPP) yaratdığı risklərdən tam xəbərdardır. Bu səbəbdən, MNPP-nin sürətli bir şəkildə bağlanması və istismardan çıxarılması Aİ və Avropa Qonşuluq Siyasəti Fəaliyyət Planı üçün əsas hədəf olaraq qalır. Çünki bu elektrik stansiyası beynəlxalq səviyyədə tanınmış nüvə təhlükəsizliyi standartlarına cavab verəcək şəkildə təkmilləşdirilə bilməz."

Ancaq belə görünür ki, Ermənistan stansiyayı bağlamağı planlaşdırmır,

əksinə onun fəaliyyəti 2026-cı ilə və ondan sonrakı müddətə uzadılıb. Metsamor AES-in yarada biləcəyi bütün təhlükələri nəzərə alaraq, Çernobil və Fukuşimaya bənzər növbəti fəlakətin qarşısını almaq üçün bütün müvafiq beynəlxalq təşkilatları stansiyanın təcili olaraq bağlanması, işinin təhlükəsiz şəkildə dayandırılması və radioaktiv tullantıların Beynəlxalq Atom Enerjisi Agentliyinin "İstifadə olunan Yanacaq İdarəetməsinin Təhlükəsizliyi və Radioaktiv Tullantıların İdarə Edilməsi Təhlükəsizliyi" haqqında Birgə Konvensiyasının, habelə AŞPA-nın 1588 sayılı qətnaməsinin (2007) müəyyən etdiyi tələblərlə uyğun şəkildə ciddi beynəlxalq nəzarət altına alınması üçün təcili tədbirlər görməyə çağırır."

ŞOK: Koronavirüsü bir dəqiqədə öldürən sprej hazırlandı!

Türk elm adamları bir dəqiqə ərzində koronavirusu öldürən bir sprej hazırlayıblar. SİA xəbər verir ki, bu barədə "Daily Sabah" qəzeti məlumat dərc edib.

Məlumatda qeyd olunur ki, Türkiyənin Bursa şəhərindəki "Uludağ Universiteti"nin Mikrobiologiya Bölümü əməkdaşları, koronavirusu bir dəqiqə içində öldürə biləcəyini iddia olunan bir burun spreyi hazırlayıblar.

Virusu tamamilə öldürən "Genoxyn" spreyi Professor Şəhimə Gülsün Temel və Doktorlar Əhməd Ümid Sabancı və Güneş Özək tərəfindən hazırlanıb.

Doktor Sabancı, araşdırmaların koronavirus pandemiyasından əvvəl başladığını söyləyib. "Biz dərmanın antibakterial fəaliyyətə malik olduğunu göstərdik və pandemiya baş verdikdən sonra COVID-19 ilə mübarizəyə töhfə verəcəyimizi düşündük. Araşdırmamız spreynin virusu ağız və burun toxumalarında öldürdüyünü göstərdi. Bu sprej virusun yayılmasının qarşısını alan və sayını azaldandır", deyərək Əhməd Ümid Sabancı izah edib.

Professor Təməl isə öz növbəsində qeyd edib ki, sprej koronavirusu bir dəqiqə ərzində selikli qişadakı epiteliya hüceyrələrinə zərər vermədən məhv edir.

"Üstəlik, bunun hüceyrələrə şəfa verdiyini də göstərdik. Buna görə də təhlükəsiz istifadə edilə bilər", deyərək professor təsdiqləyib. Alimlər spreynin yalnız COVID-19-a qarşı deyil, həm də müxtəlif bakteriya və göbələklərə qarşı yüksək effektiv təsir göstərdiyini iddia edirlər.

İnam Hacıyev

Bir kəndin on igidindən biri haqqında

Ermənistan tərəfindən işğal edilmiş Azərbaycan torpaqlarının azad edilməsi uğrunda gedən Vətən Müharibəsi hələ uzun illər böyük-böyük söhbətlərin, tədbirlərin baş mövzusu olacaq, hərbi ekspertlər, tanınmış siyasətçilər tərəfindən müxtəlif fikirlər söyləniləcək. Söz yoxki, sağlam düşüncəli insanlar Azərbaycanın öz torpaqlarını azad etmək üçün apardığı müharibəni həmişə xeyrin şərlərində qələbəsi kimi dəyərləndirib, dəstəkləyəcəklər.

Şərur rayonunun Çomaxtur kəndi də 44 günlük ikinci Qarabağ savaşına bütün Azərbaycan xalqı kimi öz tövəsinə verdi. 17 oktyabrından 1 dekabr kimi müharibənin davam etdiyi 44 gün müddətində cəbhədə döyüşdü. Kəndən cəbhəyə yollanan on igiddən dördü şəhidlik zirvəsinə ucaldı. Onlar balaca kənddə doğulsalarda böyük Azərbaycanın, ümumilikdə dünya azərbaycanlılarının, türk dünyasının qürur mənbəyinə çevrildilər. Rəyon mərkəzindəki şəhidlər xiyabasında uyuyan bu igidlər həmişə yad edilir və heç vaxt yaddan çıxma bilməz. Torpaqlarımızın yağı düşməndən azad edən altı digər həmkəndlimiz qalıb kimi ailələrinin yanına qayıtdılar. İgidlərdən biri də ailənin tək oğlu olan Əlisoy Cavanşir Məhəmmədli oğludur.

Evlərinin yaxınlığında olan hərbi hissənin əsgərlərinin hərəkətlərinə, paltarlarına həmişə həsəd aparıb. Böyüyəndə səliqə ilə geyinmiş həmin əsgərlərdən biri olmaq, döyüşmək və

qalıb gəlmək fikri ondan əl çəkməmişdir. Nəhayət böyüyə orta məktəbi bitirdi, əsgəri hərbi xidmətə sevincle yollandı. Hərbi xidmətdən sonra silahlı qüvvələrdə xidmət etməyi qarşısına məqsəd qoydu. 2020-ci ilin yanvarından ərizə ilə xidmətə başladı. Arzusu müddətdən artıq hərbi qulluqçu kimi orduda xidmət etmək idi ki, bu arzusu da nəhayət yerinə yetdi. Müharibə başlananda öz komandirindən xahiş etdi ki, ona birincilər sırasında cəbhəyə yollansınlar. Hərbi hissə rəhbərliyində bilirdilər ki, Cavanşir kimi igid, qeyrətli oğlanlara ehtiyac böyükdür. Oktyabrın 19-də ilk döyüşü Füzuli uğrunda gedən döyüşlər oldu. Cavanşir öz xatirələrini dilə gətirərək döyüş yoldaşları haqqında elə fəxarətlə danışır ki, maraqla qulaq asmağa bilmirsən.

Cavanşirin dediklərindən: "Mən Naxçavandan gələndən sonra yoldaşlarımdan ayırdılar. Həmkəndlim Muradla birlikdə başqa bir Tabora düşdük. İstər Murad, istərsə də mən cəsərimizlə, qorxmazlığımızla tabor komandirimiz Göyçə Qurbanovun, onun müavinini kapitan Bağırının nəzərini cəlb etmişdik. Bütün döyüşlərdə 16 nəfərlik qrup şəkilində fəaliyyət göstərirdik. Məktəbdə, əsgərlikdə, müxtəlif yerlərdə çoxlu dostlarımız olub. Onlarla səmimi münasibətlər qurmuşam, can deyib, can eşitmişəm. Ancaq cəbhə dostluğu, səngər dostluğu heç nə ilə əvəz edilə bilməz. Mənim həyatda qardaşım yoxdur. Orada çoxlu qardaşlar qazandım. Goranboydan Əsgərov Zaman, Ağcabədidən İbrahimov Fəridin, Biləsuvarlı qrup komandirinin müavinini, baş leytenant Pərvin Rəhimli, Yevlaxdan leytenant Əliyev Elsevər, Bayramov Ləmyar və başqaları bir-birimizi qardaşdan artıq istəyirdik. Ayrılarda hər birimizin gözləri dolmuşdu. Sanki ən əziz adımızdan ayrılmış. Səngər dostluğuna yaman olurmuş. İndi də onlarla davamlı zəngləşirik. Şuşa döyüşləri doğrudan da yaddan çıxmazdır. Mən özümü onda tanıdım və nəyə qadir olduğumu anladım. Füzulinin, Qubadlinin, Xocavənd kəndlərinin azad

olunması ilə bağlı döyüşlərdə bütün qrupumuz əsil igidliklər göstərdi. Düşməne qan uddurduq.

Komandirlərimizin təşviqlərini vicdanla, şəərəllə yerinə yetirirdik. Zaqataladan olan qrup komandirimiz, baş leytenant Dövlətbəy Yunusov bizim böyük qardaşımız idi. Ümumiyyətlə qrupda olan 16 nəfərin hər biri bir-birinə qardaş idi. Mən bu cür qardaşlığı həyatımda birinci dəfə görürdüm. Şuşa döyüşləri çətin və şəərəlli oldu. Dağı necə dırmaşırdıq, necə bıçaqla, limonkalarla döyüşürdük, iki göz lazım idi ki, bizə baxıb həsəd aparsın. Şuşa döyüşlərində həmkəndlim Xəlilov Murad Vəli oğlu snayper gülləsinə tuş gəldi şəhid oldu. Yaralı və yaxud şəhid olsun özümüzlə daşıyırdıq. Başqa cür ola bilməzdi. Şuşa döyüşləri müharibənin qələbə ilə başa çatmasına dair siqnal oldu. Zəfər bayramı nə yaxşı ki, Şuşanın azad olunma günü qeyd edilir. Azərbaycan Prezidenti, Ali Baş Komandan İlham Əliyevin sərəncamı ilə Şuşanın işğaldan azad edilməsində şəxsi igidlik və şücaət göstərdiyinə görə, Xəlilov Murad Vəli oğlu (ölümündən sonra) və Əlisoy Cavanşir Məhəmmədli oğlu "Şuşanın azad olunması" maddəsi ilə təltif olundular.

Qeyd edim ki, kənddə hər kəs Əlisoy Cavanşir Məhəmmədli oğlunun itkin və ya şəhid olduğunu düşünürdü. Nəhayət noyabrın 10-da onun ailəsinə telefon bağlantısı bütün kəndi sevincə qərş etdi. Yaxın vaxtlarda Əlisoy Cavanşir Məhəmmədli oğlunun toyu olacaq, bununla qələbə sevincimizə yeni cəvinc qatılacaq.

İLHAM

İnsan-maşın ixtira olunur

Atalar misalı var, deyir, "qulaq gündə bir söz eşitməyə, kar olar". Günü-müzün reallığında məlum olan məsələ ondan ibarətdir ki, qulaqlarımız gündə bir deyil, bir neçə əndrabadi, həm də maraqlı söz-söhbətlər eşidir.

Deyək ki, marşrut avtobusunda sıxlığın olmasına baxmayaraq sənişinlər dillərini də dinc qoymurlar. Yerlərini çətinliklə də olsa rahatlayanlar, başlayırlar danışmağa. İlk öncə giriş olaraq Qarabağda müzəffər əsgərlərimizin rəşadətli qələbəsinə, ermənilərin məhv edilməsindən danışır, "nə oldi Paşinyan" deyib, söhbətin bu hissəsini bitirib, keçirlər koronavirus bəlasına. Kimisi bu virusun ABŞ-ın və Qərbin yaratdığı bioloji silah olduğunu bildirirsə, başqa birisi də Çinin artmaqda olan əhalisinin kökünü kəsmək üçün hazırladığı dərman olduğunu deyir. Arada-bir ABŞ-ın artıq keçmiş prezidenti olan Donald Trampın sərəsəm, anormal hərəkətlərindən söz açıb, Baydenin ermənipərəst vələdüznah birisi olduğunu söyləyirlər.

Bəzən çənələr o dərəcə də qızıdır ki, sənişin düşməli olduğu dyanacağı unudub, başqa daynacağa qədər getməli olur. Deyinə-deyinə avtobusu tərk edən kişi və ya qadın, hirsini-hikəsini sürücünün üzərinə atmağa çalışır. Görünür sürücü çox belə hadisələrin şahidi olduğundan, səbi sənişinin sözlərinə əhəmiyyət verməyir, sadəcə başını bulayıb, gülümsəyir və avtobusun qapılarını bağlayıb yoluna davam edir.

Söz yox ki, müasir dünyamız yeni texnologiyalarla zəngindir. Texnologiyadan istifadə bütün sahələrdə özünü göstərir və birbaşa olaraq cəmiyyətlərin iqtisadi-hərbi gücünə təsir edir. Bəzən həyatımızda yeni texnologiyalarla bağlı maraqlı və təəccüblü söhbətlərdə eşidirik. O gün işdən çıxıb, 1 manatlıq taksi-lərdən biri ilə, evə gedirdim. Həmişəki kimi, taksi sürücüsü dilil boğaza qoymadan koronavirusdan və vaksinişmədən bir xeyli danışdı. Bu anda arxa oturmaqda əyləşən, bir cavan oğlan "hə, bu gün həkimlər bizim iş yerimizə gəlib, vaksini vururdular, amma mən vurdurmadım" deyincə, sürücünün "niyə" sualına, həmin cavan oğlan, "baxdım ki, şpirisin iynəsi çox qalıdır, ona görə", dedi. Bu dəfə sürücü özünü kifayət qədər məlumatlı şəxs kimi göstərməyə çalışdı, "sənin dərinin altına "cpeys" yerləşdirmək istəyiblər, gerek razı olaydın". Bu dəfə mən "yəni dərialtına "cpeys" də yerləşdirilər, Azərbaycanda belə hallar varmı" sualdolu nəzərlə sürücünün özündən razı sifətinə baxdım. "Bəli, Azərbaycanda varlı, imkanlı şəxslər, xüsusilə də, vəzifəli insanlar sağ biləklərinə "cpeys" yerləşdirilər". Mənim ona təccüblə baxdığımı görüb, "Pullu-paralı insanlar alış-veriş edərkən, biləklərini aparata yaxınlaşdırmaqla, ödənişi edirlər. Xaricə pul daşınmasını da, "cpeys" vasitəsi ilə həyata keçirilər". Sürücü həm də, inamla bildirdi ki, "cpeys"i biləyə yerləşdirmək 2-3 min manat rüşvət verməlisən. Maraqlı məqam ondan ibarət idi ki, arxa oturmaqda əyləşən yol yolaşımız cavan oğlan da "düz deyir, düz deyir" söyləməklə sürücünün dediklərinə haqq qazandırdı.

Taksini tərk etdikdən sonra bir xeyli baş sındırır, fikirləşməli oldum. Açıq-aşkar, taksi sürücüsü fikirləri ilə, məni şübhələrə saldı. Doğrudanmı, maraqlı qüvvələr və ya hakimiyyətlər yeni texnologiyalar tətbiq edirlər? Bəlkə də, insanlar üzərində nəzarəti həyata keçirmək üçün müxtəlif texnoloji vasitələrdən bəhrələnməyə çalışırlar. Gizli laboratoriyalarda insanları virusa yoluxdurmaq üçün bioloji silah hazırlayanlar, elə eyni ssenari əsasında insanları nəzarət altına almaq üçün biləklərinin dərsinin altına "cpeys" də yerləşdirməyi planlaşdırıblar. Əgər belədirsə, vay insanların halına. O mənada ki, insanların hara gedib, gəldikləri, nə işlərlə məşğul olduqları, nə danışdıqlarına nəzarət edəcəklər, təbii ki, ipə-sapa yatmayanlar, mərkəzi idarəetmədə oturanlar tərəfindən sıradan çıxarılaçaqlar.

Bu yaxınlarda saytlardan birindən oxudum ki, Elton Musk adlı bir ixtiraçı insan-maşın ixtira edəcək. Bu insanlara süni intellektlə daha effektiv qarşılıqlı əlaqə yaratmağa kömək edəcək. Amma bir məsələ var ki, taksi sürücüsünün dediyindən fərqli olaraq "cpeys" biləyin dərli altına deyil, sağ qulağın baş dərisinin altına yerləşdiriləcək. Bir sözlə, yeni texnologiyalar özü ilə problemlər gətirəcək. Amma təsəllimiz də, var. Yeni işimizi düzgün qura bilsək, insanları nəzarət məsələsindən bizlərdə bəhrələnmə bilirik. Xüsilə də, müəyyən yol tapıb, mənfur erməniləri məhv edə və bununlada həm regionu, həm də dünyanı ermənizm bəlasından tamamilə xilas edərək.

“Nar” onlayn təhsil alanlar üçün yeni internet paketi təqdim edib

“Nar” pandemiya dövründə onlayn formatda təhsil alan şagird və tələbələrə, eləcə də müəllimlərin dərslərə istənilən məkandan rahatlıqla qoşula bilməsi üçün “TƏHSİL+” internet paketini təqdim edib. Yeni internet paketi ilə “Microsoft Teams”, həmçinin də “Zoom” tətbiqlərindən heç bir sürət limiti olmadan, istər tətbiq, istərsə də veb-brauzer üzərindən istifadə etmək mümkündür.

Bu paket çərçivəsində abunəçilərə hər iki tətbiqdən

TƏHSİL+

internet paketi

ZOOM və MS TEAMS

ayda cəmi 10 AZN

T+ yaz, 777-ya göndər

nar

istifadə üçün sürət limiti olmayan 50GB təqdim olunur. Qeyd edək ki, “TƏHSİL+” internet paketinin üstünlüklərindən biri də “hotspot” funksiyası vasitəsilə internetin paylaşılma bilən olmasıdır. Paketin qiyməti 10 AZN təşkil edir. Sərfəli internet paketindən yararlanmaq üçün abunəçilər *777#21# kodunu yığa və ya “777” nömrəsinə “T+” açar sözünü göndərərək paketi aktivləşdirə bilirlər.

“Nar” uzunmüddətli KSM strategiyası çərçivəsində ölkədə təhsilin inkişafını dəstəkləyən bir çox sosial layihələr həyata keçirir. Təqdim olunan yeni internet paketi də ictimai izolyasiya dövründə təhsil prosesində iştirak edən şagird və tələbələrə, eləcə də müəllimlərə dəstək məqsədilə yadılıb. “TƏHSİL+” internet paketi haqqında daha ətraflı məlumat üçün buradan ala bilərsiniz.

Əli Kərimli mənfurluğu: şəhid faktorunu siyasi alətə çevirən vicdansızlıq!

Yaxud, oğlunu əli azərbaycanlıların qanına batmış Bako Saakyanın oğlu ilə sövdələşmək üçün ABŞ-a göndərən xain

AXCP sədri Əli Kərimlinin zaman-zaman şəhidlərimiz üzərindən öz mənfur, xəyanətkar əməllərini həyata keçirmək cəhdləri barədə yüzlərlə faktlar var. Bu gün kimsə unutmayıb ki, məhz Əli Kərimli Yanvar və Xocalı şəhidlərimizin anım mərasimlərində ümumxalq hüznünü öz kirli siyasi oyunbazlıq alətinə çevirməyə çalışıb. Bütün bu kimi danılmazlıqlar, eyni zamanda sübut edir ki, fəaliyyətini "milli müxalifətçilik" saxtakarlığı üzərində quraraq, əslində, düşmən dəyirmanına su tökməklə məşğul olan bu cəbhəbaşı özü ilə birlikdə aldadaaraq ətrafına topladığı gənclərə də öz acı zəhərini ilhaq edir. Söz yox ki, bu cür ürəkbulandırıcı addımlar həm də Azərbaycan dövlətinin və xalqının düşmən üzərində qazandığı qələbənin üzərinə kölgə salmağa həssaslanmış məsələdir və belə manipulyasiyalardan ilk növbədə düşmənlər - yəni ermənilər bizim əleyhimizə istifadə etməyə çalışırlar.

bəri Ramil Vəlibəyovun qeydlərini nəzərə çatdırmaq yerinə düşərdi. "Sual edəcəksiniz ki, Əli Kərimli və Tofiq Yaqublunun bu işə nə dəxli? O zaman ortaya sual çıxır ki, problemini, dərini dövlət qurumuna demək üçün gələn şəhid ailələrinin yanında Əli Kərimlinin özəl operatoru Fatimə Mövlanlı nə gəzir? Təsədüfün bu qədər idir ki, hər dəfəsində Fatimə Mövlanlı hadisə yerində peyda olur? Əgər belədirsə, nə üçün başqa şikayətçilərin yanında olmur, bu Fatimə? Demək ki, şəhid ailələrinin affekt halından, hiss və həyəcanından sui-istifadə məqsədləri, planları var...", deyə yazan media qrupunun rəhbəri AXCP sədrinə xitabən qeyd edir: "Əli Kərimli, şəhidlər və onların ailələri siyasi alət yox, cəmiyyətimizin baş tacıdır. Oğlun

dan buna görə xəcalət çəkirsənmi?"

Əgər sənin şəhid ailələrinə və qazilərə hörmətin olsaydı, sentyabrın 27-dən bu günə qədər bir-cə dəfə də olsun bir şəhid ailəsinin, yaxud qazinin qapısını döyər-din, köməklik edərdin

Bəli, bu kimi dəlillər, sübutlar və haqlı iradlar çoxdur, hətta kifayət qədər çoxdur və onların hər birinin arxasında sözün əsl mənasında Əli Kərimlinin və ətrafının iyrənc siyasi oyunbazlıq maraqları dayanır. Və bu həmin Əli Kərimlidir ki, onun üz-gözünü bu qədər "cırması" heç də Azərbaycan xalqına və dövlətinə qarşı sərgilədiyi xəyanətlərini ört-basdır et-

rın 27-dən bu günə qədər bir-cə dəfə də olsun bir şəhid ailəsinin, yaxud qazinin qapısını döyər-din, köməklik edərdin. Xeyr, heç zaman etməmişən və bundan sonra da etməzsən.

Çünki sən:

- Qarabağın işğalına şərait yaratmış hakimiyyətin başında duranlardan olmusan,

- Qondarma soyqırımına görə ermənilərdən üzr istəyənlərlə eyni masanı paylaşmışsan,

- Oğlunu əli azərbaycanlıların qanına batmış Bako Saakyanın oğlu ilə sövdələşmək üçün ABŞ-a göndərsən,

- Şəhidlər Xiyabanının yerində restoran tikmək istəyən Rüstəm İbrahimbəyov kimisinin prezident olmasına çalışmışsan,

- Şəhidlərimiz və qazilərimiz sayəsində qazanılmış qələbəni "mühüm olmayan" adlandırmışsan,

- 44 gün ərzində şəhidlərimizin şəklini paylaşmaqla erməni kəşfiyyatına məlumat ötürmüşsən və s. xəyanət siyahısını çox uzatmağa dəyməz...

Qoçu Tofiq Yaqublu... Əxlaqsız Fatimə Mövlanlı...

Üstəlik, şəhidlərimiz, onların ailələri üzərindən ləyaqətsiz və şəərəfsiz oyunlar oynayan daha bir şəxsin - Tofiq Yaqublunun da Əli Kərimlinin "zurnasına" züü tutması artıq belə bir qənaətə gəlməyə zəmin yaradır ki, bu ünsürlərin əlində olsa, elə günü bu gün keçərlər düşmən cınahına və murdar gerdanlarına düşməni çörəyi doldurmaq planlarını seve-sevə icra edərlər.

Bu arada, AXCP sədrinin "katibə-referenti", "operatoru", öz anasını döydüyünə görə dəfələrlə polis orqanlarına düşən, pozğun həyat yaşamağı üstün tutan, bir əlində araç badəsi, damağında siqaret tutaraq gecə barlarında göbək atan, heç bir milli-mənəvi dəyərlərə hörmət göstərməyən Fatimə Mövlanlının da bu məsələdə yer alması, yəni şəhidlər üzərindəki manipulyasiyalarda iştirakı

onun şəhid ailələrinin problemlərinə "canıyanmaq" artistliyini ortaya qoymaqladır.

Demək ki, şəhid ailələrinin affekt halından, hiss və həyəcanından sui-istifadə məqsədləri, planları var...

Bu arada YAP-ın Gənclər Birliyinin sosial media qrupunun rəy-

Türkelin, qızın Selcanın ABŞ-da, Britaniyada bahalı həyatını təmin etmək üçün şəhid ailələrini aldatmaq, onlara şəhid qəbrini dağıtdırmaq, bütün bunları da sosial şəbəkələrdə yaymaq, sadəcə, mənəviyyətsizliqdır. Oğlunu hərbi xidmətdən yayındırmağın bəs deyilmiş kimi, gənclər Qarabağ üçün ön və arxa cəbhədə vuruşarkən, sənin oğlun ABŞ-da eys-ışrət məclislərində kef edirdi. Ən azın-

mir. Əksinə, daha çox ifşa edir. Halbuki, şəhid ailələrinin problemlərini dövlət həll edəcək, edir də!

Bu barədə də qeyd olunur: "Məlum ərazidə Şəhidlər Xiyabanı kompleksi salınacaq, ora gənc nəsil üçün ziyarətgahə çevriləcək. Amma xəyanət ləkəsi yenə də sənin kimilərin üzərində olacaq. Əgər sənin şəhid ailələrinə və qazilərə hörmətin olsaydı, sentyab-

Bu gün Azərbaycan xalqına və dövlətinə azad etdiyimiz torpaqları cənnətə çevirmək üçün birlik lazımdır. Lakin AXCP və Milli Şura dövlətimizin təməlinə külüng vururlar. Ümid edirəm ki, müəyyən səbəblərdən narazılığı olan həmin şəhid ailələri də onların hiss və həyəcanından sui-istifadə edənlərin əsl simasını görəcək, onlara dövlətə zərbə vurmaq üçün fürsət verməyəcəklər. Onlar da fərqi varacaqlar ki, övladları Əli Kərimli kimilərin siyasi oyunlarına görə deyil, Vətən naminə canından kəçib, şəhid olublar...

Allah şəhidlərimizə rəhmət eləsin!"

Görəsən, cəbhəbaşı Əli Kərimli, qoçu Tofiq Yaqublu və əxlaqsız Fatimə Mövlanlı gecələr yartəkən hansı çirkablara bulaşdıqları barədə özlərinə hesabat verib, ən azından daxillərində vicdan əzabı çəkirlərmə? Əsla, inandırıcı deyil, ona görə inandırıcı deyil ki, belələrində ümumiyyətlə vicdan, mənəviyyət və ləyaqət hissələri olmayıb, yoxdur və belə görünür ki, heç vaxt olmayacaq da!

Rövşən RƏSULOV

Azərbaycanda çayçılığın inkişafı üçün böyük potensial olduğu halda, bu sahəni niyə dirçəldə bilmirik?

Hazırda beynəlxalq bazarlarda 1 kiloqram quru çay yarpağının qiyməti 2,7 ABŞ dolları səviyyəsindədir. Hazırda Çin, Hindistan, Keniya və Şri-Lanka dünyanın ən böyük çay istehsal edən ölkələridir. Çay istehsalının həcminə görə dünya bazarında ən böyük istehsalçılardan olan Çin hər il xaricə

Gürcüstandan sonra 2-ci yeri tuturduq və bu sahədən respublikamız yüksək gəlir əldə edirdi.

Sovet dövründə respublikamızda aparılan elmi araşdırmalar nəticəsində müəyyən edilmişdi ki, əsas hissəsi Lənkəran iqtisadi rayonunun payına düşməklə, ölkədə 21 min hektara yaxın ərazinin təbii iqlim şəraiti, torpaqlarının mövcud vəziyyəti Azərbaycan ərazisində çay bitkisinin becərilməsinə imkan verir.

Getdikcə çay plantasiyalarının

775 tona çatdırıldı. 2019-cu ildə Azərbaycan təxminən 8 milyon ABŞ dolları dəyərində 1200 tona yaxın çay ixrac edib, eyni zamanda, 40 mln. dollar dəyərində 11 min tona yaxın çay idxal edib. İdxal ixracı 9 dəfəyə yaxın üstələyib.

12 fevral 2018-ci ildə çayçılığın inkişaf etdirilməsi, çay məhsullarına tələbatın yerli istehsal hesabına təmin olunması, çayçılığın ixrac potensialının artırılması, kənd əhalisinin məşğulluğunun və maddi rifahının yüksəldilməsi məqsədi ilə "Azərbaycan Respublikasında çayçılığın inkişafına dair 2018-2027-ci illər üçün Dövlət Proqramı" təsdiq edildi. Dövlət Proqramı Azərbaycan Respublikasında çayçılığın inkişafına dövlət dəstəyinin gücləndirilməsinə, bu sahənin potensial imkanlarından səmərəli istifadə edilməsinə, çay istehsalına marağın artırılmasına yönəldilmişdir.

Son illərdə bu sektorda müəy-

Azərbaycan Respublikasının Medianın İnkişafı Agentliyi

Yazı Azərbaycan Respublikası Medianın İnkişafı Agentliyinin maliyyə dəstəyi ilə "İctimai və dövlət maraqlarının müdafiəsi" istiqaməti çərçivəsində hazırlanı.

Min bir dərddin dərmanı - çay niyə zay olub?

300-350 min ton, istehsal həcminə görə 2-ci yerdə qərarlaşmış Hindistan 200 min ton, Keniya isə 370-380 min ton çay ixrac edir. Bu ölkələr, çay istehsalı və ixracından külli miqdarda gəlir əldə edirlər. Azərbaycanın da bunun üçün müvafiq potensialı var, lakin biz hələ ki, bu potensialdan lazımcına istifadə edə bilmirik. Bunun səbəbləri nədədir?

Azərbaycanda çayçılığın tarixi və nailiyyətləri

Azərbaycanın aqrar sektoru üçün çayçılıq çox əhəmiyyətli sahələrdəndir. Bizim aqrar sektorun vaxtilə böyük şöhrət qazanmış, yaxşı gəlir gətirmiş, böyük potensialı olan əsas sahələri arasında çayçılıq da var. Azərbaycanda çay bitkisinin elmi əsaslarla becərilməsinə 1929-cu ildən, sənaye miqyaslı plantasiyaların salınmasına isə 1932-ci ildən başlanılıb. Bundan sonra, çayçılıq sahəsinin inkişafı başladı, Azərbaycan çayı SSRİ miqyasında və bir çox xarici ölkələrdə də tanınmağa başladı.

Bu sahənin inkişafı 1970-1980-ci illərdə daha da sürətləndi, həmin dövrdən etibarən çay plantasiyalarının sahəsi genişləndirilərək 13,4 min hektara, yaşıl çay yarpağı istehsalı 34,5 min tona çatdırıldı. Eyni zamanda, ölkədə çay yarpağı emal edən 14 müəssisənin və 2 çayçəkici fabrikin tikilməsi ildə 45 min ton çay yarpağının emalına imkan yaratmış, ölkə əhalisinin quru çaya olan ehtiyacının 65-70 faizinin yerli istehsal hesabına ödənilməsinə təmin etmişdi, üstəlik ittifaq respublikalarına və xarici ölkələrə idxal da edildirdi. Çayçılıqda biz keçmiş SSRİ üzrə

sahəsi artır, məhsuldarlıq çoxalır, respublikamızın tələbatını ödəmək və xaricə ixrac etmək üçün imkanlar yaranırdı. Lakin Sovet İttifaqının dağılması ilə bu sahədə də tənəzzül başladı. 90-cı illərdən etibarən ölkədə çay sahələri və istehsalı tədricən azalmağa başladı və 2010-cu ildə çay plantasiyalarının sahəsi Sovet dövrü ilə müqayisədə 27 dəfə azalaraq 587 hektara, məhsul istehsalı isə 70 dəfəyə yaxın azalaraq 545 tona düşdü. Çayçılıq artıq tənəzzül dövrünün kulminasiyasına çatmış, ölkəmiz çayı ancaq xaricdən idxal etməyə məcbur olmuşdu. Artıq ölkənin tələbatının demək olar ki, 99 faizi idxal hesabına ödənilirdi. Təəssüf ki, torpaqların bölünməsindən sonra subtropik zonalarda yaşayanlar çay əkin sahələrini tərəvəz sahələri ilə əvəzlədilər, çayçılığa maraq tamam itdi, dövlət isə bu gəlirli sahənin bərpasına inkişafına çox gec fikir verdi.

Çayçılığın bərpasına necə başlanıldı?

Bu sahədə vəziyyəti dəyişmək üçün 17 dekabr 2002-ci ildə Azərbaycan Respublikasında çayçılığın təşkilinin, çay istehsalının tənzimlənməsinin və çay məhsullarının keyfiyyətinin təmin edilməsinin hüquqi əsaslarını müəyyən edən "Çayçılıq haqqında" Azərbaycan Respublikası Qanunu qəbul edildi.

2016-cı ildən başlayaraq çayçılığın inkişafına məhsul istehsalçılarının marağının artırılması istiqamətində görülən tədbirlər sayəsində 2017-ci ildə çay plantasiyalarının sahəsi 2010-cu ilə müqayisədə 2 dəfə artaraq 1114 hektara, məhsul istehsalı isə 42 faiz artaraq

yən irəliləyişlərin əldə olunmasına baxmayaraq bu sahə hələ də keçmiş şöhrətini qaytarmaqdan uzaqdır. Lakin bunun üçün potensial var və bu potensialdan istifadə etməliyik.

Qeyd edək ki, 2020-ci ildə yaşıl çay yarpağı istehsalı 1000 ton civarında olub. 2019-cu ildə isə yaşıl çay yarpağı istehsalı 930 ton olub. Göründüyü kimi, artım var, lakin çox zəifdir. Halbuki, potensial dəfələrlə çoxdur və qısa müddətdə bu sahədə vəziyyəti köklü surətdə dəyişmək olar.

Satışda olan çayların keyfiyyəti niyə aşağıdır?

Getdikcə Azərbaycan bazarında yerli çayın çəkisi artır. Lakin bu gün satışda olan çaylara gəldikdə, deməliyik ki, onların çoxu keyfiyyətsiz, kimyəvi maddələrlə zəngin, təbiiyyəti və özünəməxsus dadı qalmamış çaylardır. Yəni, kəmiyyət cəhətdən artım əldə olunsada, keyfiyyət cəhətdən bunu demək olmaz.

Son dövrlərdə insanlar çayın keyfiyyətli olmamasından və əvvəlki dadı verməməsindən şikayətlənir. İstehlakçıların fikrincə, çay normalda 10-15 dəqiqəyə deməlməlidir, indiki çaylar 1-2 dəqiqəyə deməli və stəkanda rəng buraxır. Bu isə çoxlarında çayın kimyəvi emaldan keçdiyinə şübhə yaradır. Bu məsələdə haqsız da deyillər. Çünki təbii çay heç vaxt 1 dəqiqəyə demə ala bilməz. Halbuki, paket çayı qaynar stəkana atıldıqdan 1 dəqiqə keçməmiş qapqara demə alır. Bu, təbii cəhətdən mümkün deyil, dünyada belə çay heç vaxt olmayıb.

Aydındır ki, çaya emal zamanı

kimyəvi maddələr vurulur. Çay stəkanda və ya dəm çaydanında 5-6 saat qalandan sonra elə vəziyyətə düşür ki, adamın ürəyi bulanır. Kimyəvi boyanı stəkandan yuyub təmizləmək çətin olur. Belə rəngləyici əlavələrlə hazırlanmış çaylar insan orqanizminə olduqca ziyanlıdır. Xüsusən də, "Azərsun"-un qiyməti ucuz olan çayları.

Qida Təhlükəsizliyi Agentliyi və digər aidiyyəti orqanlar bu çayların keyfiyyətinə nəzarət etmir. Nəticədə, insanlarımız həm pul verirlər, həm də xəstəlik qazanırlar. Agentlik öz işini yerinə yetirməli və buna ciddi nəzarət etməlidir.

Azərbaycan çayının keçmiş şöhrətini necə qaytarmaq olar?

Azərbaycanda bu sahəyə daha çox diqqət ayrılarsa, həm iş yerləri artar, həm ciddi rəqabət mühiti formalaşar. Bu sektorda rəqabət məsələsində ciddi problemlər var. Belə ki, "Azərsun" digər qida məhsullarında olduğu kimi, bu sahədə də monopoliya yaratmağa cəhd edir. Nəticədə, istədiyi vaxt məhsullarının qiymətini bahalaşdırır, keyfiyyətini isə aşağı salır. Bazarda ciddi rəqabət olmadığından və alternativlər az olduğu üçün istehlakçılar məcbur olur bu məhsulları almağa.

"Azərsun" bir neçə çay fabriki açıb, çayı əsasən xaricdən idxal edir, burda sadəcə paketləyir. Bu çaylardan müəyyən hissəsi, düzünü desək, keyfiyyətli olan hissəsi reeksport olunur, ölkə bazarına isə keyfiyyətsiz, ucuz məhsullar ötürülür. Bir çoxumuz xarici ölkələrdən "Azərsun"-un çaylarını alıb içmişik, onlar həm dadı, həm ətri, həm dəmləmə vaxtı cəhətdən burada

satılan çaylarından tamam fərqlidir. Belə çıxır ki, keyfiyyətli məhsul xaricə, zay məhsul vətəndaşlarımıza satılır. Bu necə yanaşmadır?

Bu sektorda xüsusən, kiçik və orta təsərrüfatlara dəstək verilməlidir. Güzəştli və uzunmüddətli kreditlər ayrılmalıdır. Çünki çay bitkisinin məhsul verməsi üçün 7-8 il vaxt tələb olunur. Lakin məhsula düşəndən sonra çay kolları 50-100 il məhsul verir.

Mütəxəssislərin rəyinə görə, ölkəmizdə 20 min hektardan çox ərazi çay becərilməsinə imkan verir. Bu, az olmasa da, çox da deyil. Ona görə də, həmin torpaqlarda başqa bitkilərin ekilməsinə yol verilməməlidir. Çayçılıq təkə əkin sahəsi demək deyil, bu, həm də sənaye sahəsidir. Plantasiyalar artsa, emal fabrikləri də artacaq və aqrar-sənaye zənciri yaranacaq.

Çayçılıq üçün gözəl imkanlara malik olan Azərbaycanın xaricdən çay almaq üçün ildə 50 milyon dollar xərcləməsi arzuolunan deyil. Əgər çayçılığa dövlət səviyyəsində diqqət artırılarsa, bu sahədə monopoliya cəhdləri aradan qaldırılsa, tezliklə bu sektorda çox ciddi inkişaf əldə olunar, nəinki özümüzü tam təmin edə bilərik, xaricə də baha qiymətə keyfiyyətli məhsul ixrac edə bilərik. Beləliklə, işsizlik probleminin həllindən tutmuş, dövlət büdcəsinin artmasına qədər çox sahədə yaxşı nəticə əldə olunar.

Artıq bu sahədə ciddi işlərə başlanılır, ümid edək ki, qısa müddətdə çayçılıq sektorunun keçmiş nüfuzunu bərpa edə biləcəyik və qeyri-neft sektorunda ölkəmizin əsas gəlir mənbələrindən birinə çevriləcək.

Elçin Bayramlı

Qəzet 1991-ci il
yanvarın 11-dən çıxır

28 yanvar

Son səhifə

“Fənərbaxça” Məsut Özili ictimaiyyətə təqdim edib

İstanbulun “Fənərbaxça” futbol klubu yeni transferi Məsut Özili ictimaiyyətə təqdim edib. Belə ki, 32 yaşlı yarımmüdafiəçi dünən media önünə çıxıb. Təqdimat mərasimində klubun prezidenti Ali Koç, Özilin həyat yoldaşı Əminə Gülşə və qızı da qatılıb. Türk əsilli almaniyalı futbolçu tədbirdə 3,5 illik müqaviləyə qol çəkib. Qeyd edək ki, son olaraq “Arsenal”da çıxış edən Məsut Özilin “Fənərbaxça”da illik maaşı 5 milyon avrodur.

Stresi aradan qaldıran 5 qida

Stres keçirənlər çox vaxt şokolad və xəmir yeməkləri kimi zərərli qəlyanaltılara meyilli olurlar. Bu, heç də ən yaxşı seçim deyil. Bədənin xüsusilə stressli vaxtlarda düzgün işləməsi üçün zəruri qidalara ehtiyacı var. Elə “MedicForum”da dərc edilən maraqlı yazıda faydalı stress əleyhinə məhsullardan bəhs edilir.

Yulaf. Yulaf toxumu bir çox B1 və B3 vitamini ehtiva edir ki, bu da enerji metabolizminin və sinir sisteminin normal fəaliyyətini dəstəkləyir. Yulafda olan triptofan amin turşusu xoşbəxtlik hormonu kimi tanınan serotoninin meydana gəlməsinə səbəb olur. Məsləhət: bir gün əvvəl, axşam vaxtı qozlu-fındıqlı və meyvəli sıyıq hazırlayın.

Qoz-fındıq. Hər kəsin ciblərində və ya masanın yerişində qoz-fındıq olmalıdır, çünki onlar beyin üçün mükməml bir qidadır! Fıstıq və ya qoz, makadamiya və ya badam olsun - bütün növlərində B qrupu vitaminləri, həmçinin yaddaşı dəstəkləyən kalium və dəmir var.

Qoz-fındıq stressdən qoruyan bir çox maqnezium ehtiva edir. O, stressə səbəb olan sinirlər üzrə oyanmanı azaldır və əsəb sistemini sakitləşdirir.

Banan. Stres keçirərkən tez-tez banan ilə qəlyanaltı edirsiniz? O zaman hər şeyi doğru edirsiniz. Cənnət meyvəsi yalnız doyurucu deyil, həm də sinirlərə (müsbət şəkildə) təsir edir. B, maqnezium və kalium qrupunun vitaminləri burada kömək edir. Kalium, məsələn, əzələ və sinir stimullarının ötürülməsi üçün vacibdir və qan təzyiqini tənzimləyir.

Tünd şokolad. Şokolad stressdən kömək edirmi? Bəli, lakin, yalnız tünd variantı, yəni yüksək kakao tərkibli olan şokolad. Kakaoda olan triptofan, bizim əhval-ruhiyyəyimizi yaxşılaşdıran serotoninin meydana gəlməsinə stimullaşdırır. Tünd şokolad stres hormonlarını parçalamağa kömək edən müəyyən antioksidantları ehtiva edir.

Qızıl balıq. Yağlı balıq qiymətli protein və omega-3 yağ turşuları ilə zəngindir. Sonuncular stress zamanı bədənə adrenalin hormonunun səviyyəsini azaltmaqla sakitləşdirici təsir göstərir. Belə effekt, həmçinin, qızıl balıqda olan vitamin B2-yə aid edilir.

İbrahimoviçlə Lukaku kəllə-kəlləyə!

Futbol üzrə İtaliya kubokunun 1/4 finalında ötən gecə keçirilən “İnter” - “Milan” matçında (2:1) insident yaşanıb. Qol.az xəbər verir ki, ilk hissənin sonlarında “Milan”ın müdafiəçisi Alessio Romanyoli Romelu Lukakuya qarşı kobud oynayıb. Lukaku ilə Romanyoli arasındakı mübahisəyə İbrahimoviç də qoşulub.

söyüb. Baş hakim hər iki oyunçuya sarı vərəqə göstərib. 58-ci dəqiqədə isə İbrahimoviç kobud oyuna görə ikinci sarı vərəqəni

alaraq, meydandan qovulub. Xatırladaq ki, “İnter” “Milan”ı mübarizədən kənarlaşdıraraq yarımfinala yüksəlib.

İsveçli hücumçu rəqibini təhqir edib. Belçikalı forvard da Zlatana

“Böyük dəbilqə” turnirində iştirak edəcək cüdo millimizin heyətində dəyişiklik edilib

Fevralın 18-20-də Təl-Əvivdə keçiriləcək cüdo üzrə “Böyük dəbilqə” turnirində iştirak edəcək Azərbaycanın komandasının heyətində dəyişiklik edilib.

Belə ki, əvvəlcə yarışda iştirakı nəzərdə tutulan Rüstəm Orucov (73 kq) və İrina Kindzerska (78 kiloqramdan yuxarı) heyətdən çıxarılıb. Bununla belə, yarışa qatılacaq komandamızın heyətində kişilər arasında Kəramət Hüseynov, Davud Məmmədsoy (60 kq), Orxan Səfərov, Nicat Şixəlizadə (66 kq), Telman Vəliyev (73 kq), Zəlim

Tckayev, Hidayət Heydərov (81 kq), Məmmədli Mehdiyev (90 kq), Elmar Qasımov, Zəlim Kotsoyev (100 kq) Uşangi Kokauri, Camal Feyziyev (100 kiloqramdan yuxarı) mübarizə aparacaqlar. Qadınların yarışında isə Aişə Qurbanlı, Leyla Əliyeva (48 kq), Gültac Məmmədliyəva (52 kq), İrina Kindzerska (78 kiloqramdan yuxarı) güclərini sınayacaqlar. Yarışda indiyədək 51 ölkədən 242 cüdoçu iştirakını təsdiqləyib.

Yasamalda saxlanılmış şəxsədən tapança və marixuana götürülüb

Daxili İşlər Nazirliyinin (DİN) Baş Narkotiklərle Mübarizə İdarəsinin əməkdaşları narkotik vasitələrin satışı və qanunsuz dövriyyəsi ilə məşğul olan şəxslərə qarşı əməliyyatları davam etdirirlər. DİN-in mətbuat xidmətindən AZƏRTAC-a bildiriblər ki, Baş İdarənin əməkdaşlarının daxil olmuş məlumat əsasında keçirdikləri əməliyyat tədbirləri nəticəsində paytaxt sakini V.Məhərrəmov Yasamal rayonu ərazisində saxlanılıb. Şəxsi axtarış zamanı ondan “TT-17” markalı pnevmatik tapança aşkarlanıb.

Davam etdirilən tədbirlər nəticəsində onun yaşadığı evə baxış zamanı oradan 249 qrama yaxın tirək, 88 qramdan artıq marixuana, 96 ədəd metadon, 456 ədəd trapin və 1 ədəd elektron tərəzi götürülüb. Faktla əlaqədar təhqiqat davam etdirilir.

Baş redaktor:

Bəhruz Quliyev

Baş redaktorun müavinləri:

**Valeh Məhərrəmli
Fətulla Həsənov**

**Ünvanımız: Bakı şəhəri,
Üzeyir Hacıbəyov
küçəsi, 66.**

Şəhadətnamə: № 022492

http://www.ses-news.az

http://www.sesqazeti.az

E-mail: ses@sia.az

Tel: 598-33-90 Faks: 493-11-62

**Redaksiyanın mövqeyi ilə müəllifin
mövqeyi üst-üstə düşməyə bilər.**

Qəzet “Səs”-in komputer mərkəzində yığılır, səhifələnir.

“Azərbaycan” nəşriyyatında çap olunur

Qəzetdə AzərTAC, SİA və AZADİFORM informasiya agentliklərinin məlumatlarından istifadə olunur.

**Qəzet
bazar və bazar
ertəsindən
başqa hər gün
nəşr olunur
Tiraj: 4600**